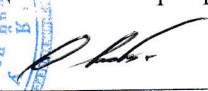

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
Ректор ДНП «Львівський національний
медичний університет імені Данила
Галицького» професор

 Орест ЧЕМЕРИС

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
I2 Медицина**

Галузь знань: I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

для вступників третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти на здобуття ступеня
Доктор філософії (PhD)
в обсязі програми рівня вищої освіти магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст)

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності І2 Медицина галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення для навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні підготовки для здобуття освітнього і водночас першого наукового ступеня доктора філософії на основі ступеня магістра медицини.

Розробники:

- Соломенчук Т.М., д.мед.н., професор кафедри сімейної медицини ФПДО;
- Пирогова В.І., д.мед.н., професор, завідувач кафедри акушерства, гінекології та перинатології ФПДО;
- Склярів Є.Я., д.мед.н., професор, завідувач кафедри терапії № 1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО;
- Урбанович А.М., д.мед.н., професор, завідувач кафедри ендокринології;
- Сороківський М.С., к.мед.н., доцент, завідувач кафедри променевої діагностики ФПДО;
- Гудзь А.С., д.мед.н., професор, завідувач кафедри офтальмології ФПДО;
- Білобровка Р.І., д.мед.н., професор, завідувач кафедри психіатрії, психології та сексології;
- Костик О.П., д.мед.н., професор, завідувач кафедри фтизіатрії і пульмонології;
- Гутор Т.Г., к.мед.н., доцент, завідувач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я;
- Регеда М.С., д.мед.н., професор, завідувач кафедри патологічної фізіології;
- Матешук-Вацеба Л.Р., д.мед.н., професор, завідувач кафедри нормальної анатомії;
- Склярова О.Є., к.мед.н., доцент кафедри сімейної медицини ФПДО.
- Максимець Т.А., к.мед.н., асистент кафедри терапії № 1, медичної діагностики та гематології і трансфузіології ФПДО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування розрахована на фахівців, які мають освітній ступінь магістра медицини (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста медичного спрямування) і вступають на навчання для здобуття освітнього і водночас першого наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності І2 Медицина.

Програма укладена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Галузевого стандарту вищої освіти для третього освітньо-наукового рівня доктора філософії зі спеціальності 222 Медицина (проєкт), постанов КМ України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, Освітньо-наукової програми Медицина третього (освітньо-наукового) рівня підготовки за спеціальністю І2 Медицина, І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення. Кваліфікація: доктор філософії (Ph.D.), затвердженої рішенням вченої ради (від 25.02.2025 р., протокол № 2-ВР) та введеної в дію наказом ректора (від 25.02.2025 р., № 579-з) Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (далі – Університету), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, затвердженого рішенням вченої ради (від 21.02.2024 р., протокол № 2-ВР) та введеного в дію наказом ректора Університету (від 21.02.2024 р., № 589-з), Правил прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії та докторантури для здобуття наукового ступеня доктора наук у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, затверджених рішенням вченої ради Університету (від 26.03.2025 р., протокол № 3-ВР), та введених в дію наказом ректора Університету (від 26.03.2025 р., № 917-з).

Мета фахового вступного випробування полягає у визначенні рівня базових теоретичних знань і вмінь вступників відповідно до обсягу навчальних програм освітнього ступеня магістра медицини (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста медичного спрямування) з таких дисциплін: акушерство та гінекологія, внутрішні хвороби, ендокринологія, кардіологія, нормальна анатомія, офтальмологія, патологічна фізіологія, променева діагностика, психіатрія, соціальна медицина, фтизіатрія.

Вступник має знати:

- методи дослідження в акушерстві, принципи ведення фізіологічної вагітності та пологів, ускладнення вагітності та пологів, етіологію, клініку, діагностику, класифікацію та лікування екстрагенітальної патології та перинатальних інфекцій, покази до оперативного акушерства;
- будову центральної та периферичної нервової системи, фізіологічні та

патологічні особливості функціонування, принципи діагностики, диференційної діагностики при захворюваннях периферичної / центральної нервової системи, основні алгоритми терапевтичного чи нейрохірургічного лікування з урахуванням рекомендацій доказової медицини;

- загальні питання організації і надання медичної допомоги в Україні, в тому числі невідкладної; основні законодавчі та нормативно-правові акти у сфері охорони здоров'я, принципи експертизи тимчасової та стійкої непрацездатності;

- етіологію, патогенез, клініку, діагностику, класифікацію, основні принципи та схеми лікування захворювань серцево-судинної, дихальної, травної, ендокринної, сечовидільної системи; сучасні стандарти діагностики і лікування згідно даних доказової медицини, рекомендацій вітчизняних і міжнародних лікарських товариств;

- сучасні спеціальні офтальмологічні методи дослідження, особливості клініки, діагностики та лікування захворювань придатків ока, очного яблука, нервового апарату органа зору, глаукоми, показання до надання хірургічної допомоги, діагностику невідкладних станів ока, офтальмологічні симптоми при загальних захворюваннях організму;

- норми радіаційної безпеки, рентгенологічні ознаки різних захворювань, принципи УЗД, МРТ, КТ радіонуклідних методів досліджень, діагностичні можливості УЗД при захворюваннях внутрішніх органів, сечо-статевої системи, щитовидної залози;

- основні етіологічні фактори та патогенетичні механізми психічних розладів, класифікацію, принципи та методи їх лікування, психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання наркотичних засобів, алкоголю, токсичних сполук;

- етіологію, патогенез, клінічні прояви, принципи діагностики та лікування інфекційних захворювань з різним механізмом передачі, принципи формування та обґрунтування нозологічного діагнозу, підходи до лікування згідно прийнятих стандартів;

- патогенез туберкульозу, шляхи зараження та поширення мікобактерій, основні, клінічну класифікацію, методи лабораторного та рентгенологічного обстеження хворих, основи туберкулінодіагностики, основні принципи та методи лікування хворих на туберкульоз, покази до хіміопрофілактики та методику і техніку проведення вакцинації БЦЖ;

- анатомічно-функціональні особливості та основні синдроми ураження сечостатевої системи, методики дослідження урологічного статусу; основні методи дослідження в урології, їх переваги та діагностичні можливості; етіологію, патогенетичні особливості, клінічні прояви, діагностичні та диференціально-діагностичні ознаки урологічних захворювань, сучасні напрямки та алгоритми лікування захворювань органів сечостатевої системи;

- види збудників, здатних спричиняти бактерійні, вірусні та паразитарні хвороби у людей, закономірності взаємодії мікроорганізмів з макроорганізмом, імунної системи, механізми протиінфекційного та протипаразитарного імунітету, особливості патогенезу, лабораторної діагностики, профілактики та лікування цих хвороб;

- основні поняття загальної нозології, причини, механізми розвитку та

прояви типових патологічних процесів та найбільш поширених захворювань, причин і механізмів функціональних, метаболічних, структурних порушень органів та систем організму при захворюваннях, основні закономірності виникнення, особливості етіології та патогенезу патологічних процесів та хвороб;

- фундаментальні властивості будови людського організму, закономірності розвитку та особливості структури органів та систем людини у різні періоди онтогенезу, поняття норми, варіантів мінливості та вад, морфо-функціональні особливості окремих анатомічних структур і систем;

- загальні механізми функціонування організму в нормі, головні закономірності розвитку патологічних процесів, порушення обміну речовин, причинно-наслідкові зв'язки у патогенезі типових порушень функціонування систем організму.

Вступник має вміти:

- зібрати анамнез, провести клінічне обстеження хворого, визначити послідовність та обсяг додаткових досліджень, встановити діагноз на підставі отриманих даних, провести диференційну діагностику з іншими захворюваннями, призначити відповідне лікування, оформити медичну документацію;

- надати необхідну допомогу при невідкладних станах, визначити покази до госпіталізації, оперативного лікування;

- консультувати пацієнтів стосовно модифікації способу життя, проводити корекцію медикаметозного лікування та застосовувати немедикаметозні методи, визначати ступінь працездатності хворого;

- інтерпретувати результати сучасних лабораторних та інструментальних методів та безпосередньо проводити певні діагностичні заходи;

- визначити джерело необхідної інформації, проводити аналіз отриманих даних, володіти стандартними методами описових, аналітичних, епідеміологічних, медико-статистичних та експериментальних досліджень;

- дотримуватися вимог лікарської етики і деонтології при спілкуванні з пацієнтами, їх родичами та близькими, а також колегами.

ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

1. АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ

1. Принципи антенатального спостереження за вагітними.
2. Кесарів розтин в сучасному акушерстві.
3. Імуноконфліктна вагітність.
4. Багатоплідна вагітність.
5. Аномалії пологової діяльності.
6. Невиношування вагітності. Причини, класифікація, діагностика.
7. Дистрес плода під час вагітності.
8. Затримка росту плода.
9. Гіпертензивні розлади під час вагітності.
10. Позаматкова вагітність.
11. Кровотечі під час вагітності.
12. Кровотечі в послідовому та післяпологовому періодах.
13. Геморагічний шок в акушерстві. Патогенез, клініка, інтенсивна терапія.
14. Залізодефіцитна анемія у вагітних.
15. Гестаційний діабет.
16. Запальні захворювання органів малого тазу.
17. Апоплексія яєчника.
18. Аномальні маткові кровотечі.
19. Дисгормональні захворювання молочної залози.
20. Доброякісні захворювання шийки матки.
21. Передракові захворювання шийки матки.
22. Гіперплазія ендометрію.
23. Лейоміома матки.
24. Генітальний ендометріоз.
25. Передменструальний синдром.
26. Клімакс і менопауза.
27. Діагностичні операції в гінекології.
28. Безплідний шлюб.
29. Сучасні методи планування сім'ї.
30. Гормональна контрацепція.
31. Нейроендокринна регуляція репродуктивної функції.
32. Передчасне статеве дозрівання.
33. Затримка статевого дозрівання.
34. СПКЯ.
35. Передчасна недостатність яєчників.
36. Гнійно-септичні післяпологові ускладнення.
37. ПІСШ.
38. Перинатальні інфекції

Перелік рекомендованої літератури

1. Акушерство та гінекологія у 4 т.: національний підручник/ Кол. авт. За ред. акад. НАМН України, проф. В.М.Запорожана. К. ВСВ «Медицина». 2013.

1032 с.

2. Адамова ГМ, Бондаренко ОА, Гойда НГ.та ін.. Сучасні аспекти планування сім'ї:навч. посібник. К., 2012. 320 с.

3. Гінекологія дитячого і підліткового віку / підручник за редакцією проф. І. Б. Вовк. Київ: ВСВ Медицина, 2011. 424 с.

4. Аномальні маткові кровотечі. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Наказ МОЗ України 13.04.2016 № 353 (зі змінами 23.09.2016 № 994).

5. Screening for Ovarian Cancer. Jin J. JAMA. 2018 Feb 13; 319(6): 624. doi: 10.1001/jama.2017.22136.

6. Sexually Transmitted Infections Treatment Guidelines, 2021. MMWR. Recommendations and Reports. 2021 July; 70 (4).

7. WHO guideline for screening and treatment of cervical pre-cancer lesions for cervical cancer prevention. Second edition. 6 July 2021. Guideline. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240030824>.

8. The two FIGO systems for normal and abnormal uterine bleeding symptoms and classification of causes of abnormal uterine bleeding in the reproductive years: 2018 revisions. Intern. J. Gynecology & Obstetrics. 2018; 143 (3): 393-40.

9. Congenital Mullerian Anomalies. Pfeifer SM. (Ed). New York, New York: Springer, Inc.; 2016; 147p. doi: 10.1007/978-3-319-27231-3.

10. Confidentiality in Adolescent Health Care. ACOG Committee Opinion, Number 803. Obstetrics & Gynecology: April 2020; 135 (4): e171-e177 doi:10.1097/AOG.0000000000003770.

2. АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ

1. Класифікація видів наркозу.

2. Фармакокінетика та фармакодинаміка тіопенталу натрію.

3. Гемодинамічні показники при гіповолемічному шоку та принципи інтенсивної терапії.

4. Пацієнт, який лікується у відділенні інтенсивної терапії з приводу гострого інфаркту міокарда (3-тя доба), раптово втратив свідомість. Пульс на сонних артеріях відсутній, наявні поодинокі неадекватні вдихи. На ЕКГ-моніторі: хаотичні хвилі різної амплітуди і висоти. Яке ускладнення виникло? Опишіть алгоритм надання невідкладної допомоги.

5. Клініка ефірного наркозу.

6. Фармакокінетика та фармакодинаміка ГОМК.

7. Гемодинамічні показники кардіогенного шоку та принципи інтенсивної терапії.

8. Пацієнт доставлений у приймальне відділення у зв'язку з масивною шлунковою кровотечею. Під час огляду пацієнт раптово втратив свідомість. Пульс на сонних артеріях відсутній, дихання відсутнє, на ЕКГ деформовані шлуночкові комплекси з частотою 22/хв. Поставте діагноз. Опишіть алгоритм невідкладної допомоги.

9. Клініка севофлюранового наркозу. 10. Фармакокінетика та фармакодинаміка

кетаміну. 11. Суть кардіогенного шоку, його причини та патогенез.

12. Пацієнтка, що доставлена у лікарню з приводу приступу прискореного серцебиття, раптово втратила свідомість. Пульс на сонних артеріях відсутній, самостійне дихання відсутнє. На ЕКГ: шлуночкові комплекси з частотою 220/хв. Поставте діагноз. Опишіть алгоритм невідкладної допомоги.

13. Основні показники інгалаційних анестетиків: МАК, MACawake, MACst, MAC-BAR 14. Фармакокінетика та фармакодинаміка сібазону 15. Види перерозподільного шоку та їх суть.

14. На 4 добу після переливання несумісної (по групі) крові у хворого різко зменшився діурез до 50 мл/добу, різко погіршився загальний стан, підвищився артеріальний тиск. При лабораторному дослідженні: креатинін плазми – 0,680 ммоль/л, сечовина плазми - 24 ммоль/л. Поставте діагноз. Запропонуйте заходи невідкладної допомоги.

15. Клінічна фізіологія кровообігу.

16. Фармакокінетика та фармакодинаміка деполяризуючих міорелаксантів.

17. Технологія інфузійної терапії при гіповолемічному шоку.

18. Пацієнт 35 років знаходиться у відділенні інтенсивної терапії 1-у добу після перенесеної кровотечі і геморагічного шоку. Добовий діурез 50 мл. Хворий ейфоричний, неадекватно оцінює свій стан. Другу добу відмічається блювота. Аускультативно в легенях – помірна кількість застійних хрипів з обох боків, на ЕКГ надшлуночкова екстрасистолія, ЦВТ – 169 мм. вод.ст., ЧД – 32 за 1 хв. Яке ускладнення розвинулось у хворого? Запропонуйте заходи невідкладної допомоги.

19. Клінічна фізіологія дихання.

20. Фармакокінетика та фармакодинаміка недеполяризуючих міорелаксантів.

21. Вазопресори: механізм їх дії та покази до застосування.

22. Бригадою ШМД в приймальне відділення лікарні доставлений пацієнт 85 років, якого знайшли родичі вдома без свідомості. В анамнезі зі слів родичів – аденома передміхурової залози, кілька останніх років сечовипускання - значно утруднене. При огляді – аміачний запах з рота пацієнта. Дихання Куссмауля. Тони серця приглушені 80/хв., ритмічні. АТ 100/60 мм ртст. В надлобковій ділянці пальпується напружений круглий утвір. Загальний аналіз крові – еритроцити - $5 \cdot 10^{12}$ /л, лейкоцити $10 \cdot 10^9$ /л, ШОЕ 14 мм / год, креатинін плазми 0,788 ммоль/л, сечовина 48 ммоль/л, К- 5,8 ммоль/л, Na – 120 ммоль/л, білірубін – 12 мкмоль/л., глюкоза плазми – 4 ммоль/л. Яка ймовірна причина розладів свідомості у пацієнта?

23. Стадії наркозу.

24. Класифікація газотоків та їх характеристика.

25. Інотропні препарати: механізм їх дії та покази до застосування.

26. У пацієнта, що лікується в гастроентерологічному відділенні з приводу цирозу печінки, портальної гіпертензії, з'явилась блювота згустками крові та свіжою кров'ю. Скаржитись на запаморочення, виражену слабкість. При огляді – шкіра сіро-жовтушна, склери іктеричні; на шкірі збільшеного воб'ємі живота чітко контуруються повнокровні вени; АТ=90/60 мм рт.ст, ЧСС=110/хв; рівень гемоглобіну – 86 г/л, протромбіновий індекс = 38%, загальний білок = 47 г/л. Який препарат треба використати для корекції коагуляційних порушень?

27. TVA: технологія проведення, переваги та недоліки.

28. Повна парентеральна нутритивна терапія: технологія проведення, переваги та недоліки.
29. Перерозподільний шок в результаті анафілаксії: суть та стратегія інтенсивної терапії.
30. Пацієнт 35 років, поступив у приймальне відділення лікарні з діагнозом «жовтяниця». Пацієнт загальмований, на запитання відповідає невпопад. 4 місяці тому лікувався в лікарні з приводу пневмонії. При огляді спостерігається жовтушність шкіри та склер, солодкуватий запах з рота, гемодинаміка стабільна, живіт здутий, нижній край печінки пропальпувати неможливо. Загальний аналіз крові – без особливостей, в біохімічному аналізі крові – білірубін 350 мкмоль/л (в основному за рахунок прямого), АЛТ – 3, 56 ммоль/л, АСТ – 1, 56 ммоль/л, глюкоза плазми 4,9 ммоль/л, креатинін плазми 0,130 ммоль/л. Поставте попередній діагноз. Запропонуйте заходи невідкладної допомоги.
31. Симпатична та парасимпатична нервова система з погляду лікаря-анестезіолога.
32. Парентеральна нутритивна терапія: технологія проведення, переваги та недоліки.
33. Порушення гемостазу у хворих з шоком.
34. У хворого 48 років з діагнозом гостра ниркова недостатність на фоні краш-синдрому, анурії розвинулись зміни на ЕКГ у вигляді підвищення зубця Т, подовження інтервалу Р-Q, з'явилися деформовані комплекси QRS, К⁺ плазми 6,7 ммоль/л. Яких невідкладних заходів слід вжити?
35. Класифікація місцевих анестетиків, їх механізм дії.
36. Особливості анестезіологічного забезпечення операційних втручань у хворих з патологією респіраторної системи.
37. Види інфузійних препаратів, їх характеристика.

Перелік рекомендованої літератури

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник: Том 1, том 2. Окремі питання анестезіології та інтенсивної терапії/ МОЗ України; під ред. Професора І.П.Шлапака.- Київ:Фенікс : 2015.- 500 с. іл.
2. Анестезіологія та інтенсивна терапія / Л. П. Чепкій, Л.В.Усенко, Ю. Ю. Кобиляцький, С. О. Дубров; під редакцією Ф. С. Глумчера. - Київ: ВСВ "Медицина" 2021, 360 с.
3. Анестезіологія та інтенсивна терапія : підручник. Т. 1, Т 2 / МОЗ України ; ред. І. П. Шлапак. - Київ : Ніка Прінт, 2013(617.96/А 66)
4. Андрій Ілько. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія. ВСВ "Медицина" 2018. - 256 с.
5. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання, - К.: ВСВ "Медицина", 2023. - 560 с.
6. Наказ МОЗ України від 20.10.2010 №897 «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги при гострих отруєннях».

7. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навчальний посібник / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, І.В. Паламар та ін. — 4-е видання, стер. - К. : ВСВ “Медицина”, 2021. — 504 с.

8. Свінціцький А.В., Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник заснований на принципах доказової медицини. 2018/19. ORTIS, Вроцлав, 2018р.

3. ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

1. Кардіалгії. Диференційна діагностика.
2. Діагностика і лікування пневмонії відповідно до сучасних настанов.
3. Діагностика основних синдромів гострої ревматичної лихоманки.
4. Функціональні гастроінтестинальні розлади (Римські критерії IV – 2016): діагностичні алгоритми та лікування.
5. Класифікація стабільної стенокардії.
6. Лікування ревматичної лихоманки.
7. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба діагностика та принципи лікування.
8. Диференціальна діагностика мітральних вад серця.
9. Інвазивні методи реваскуляризації при ішемічній хворобі серця.
10. Етіологія і патогенез гломерулонефриту.
11. Діагностика мітрального стенозу.
12. Атипові форми інфаркту міокарда.
13. Клінічна картина гострого бронхіту.
14. Класифікація гломерулонефриту.
15. Принципи лікування гострого неускладненого інфаркту міокарда.
16. Лікування гострого бронхіту.
17. Класифікація артеріальної гіпертензії.
18. Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, асоційована з *H.pylori* – клініка, діагностика та лікування (Маастрихт – 2022).
19. Лікування гострого гломерулонефриту.
20. Діагностика та принципи лікування бронхіальної обструкції.
21. Сечовий синдром, лабораторні критерії.
22. Диференціальна діагностика симптоматичних артеріальних гіпертензій.
23. Клінічна картина недостатності аортального клапана.
24. Принципи лікування артеріальної гіпертензії.
25. Діагностика та лікування цукрового діабету
26. Ступеневе лікування бронхіальної астми.
27. НПЗП – гастропатії: клініко-ендоскопічні особливості, стратегія лікування і профілактика.
28. Сечовий синдром при гострому пієлонефриті.
29. Діагностика та лікування кардіоміопатій.
30. Хронічний панкреатит – методи діагностики та клінічні прояви.
31. Етіологія та патогенез неалкогольного стеатогепатиту.
32. Клінічні синдроми при гострому пієлонефриті.
33. Лікування неалкогольного стеатогепатиту.
34. Діагностика та лікування ревматоїдного артрити.
35. Клінічні прояви та лікування алкогольної хвороби печінки.

36. Автоімунний гепатит: патогенез, діагностика, принципи лікування.
37. Медикаментозний гепатит: етіологічні чинники, діагностика та лікувальні заходи.
38. Клініка і діагностичні критерії доброякісних гіпербілірубінемій.
40. Діагностика клінічних типів дихальної недостатності.
41. Цироз печінки – патогенез, оцінка важкості цирозу печінки (шкала Child-Pugh).
42. Клінічні прояви і принципи діагностики тиретоксикозу.
43. Класифікація серцевої недостатності.
44. Портальна гіпертензія, клінічні прояви, діагностика та лікувальна тактика.
45. Принципи лікування серцевої недостатності.
46. Діагностичні критерії респіраторного дистрес-синдрому.
47. Клінічні прояви та лікування печінкової енцефалопатії.
48. Діагностичні критерії гострого легеневого серця.
49. Гепаторенальний синдром, критерії діагностики, лікування.
50. Клінічні прояви і принципи діагностики гіпотирозу.
53. Синдром подразненої кишки: етіопатогенез, клінічні прояви, діагностика.
54. Діагностика анкілозуючого спондилоартриту (хвороби Бехтерева).
55. Лікування деформуючого остеоартрозу.
56. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона: етіопатогенез та клінічні прояви.
57. Клінічні прояви феохромоцитом.
58. Диференційна діагностика ХОЗЛ та бронхіальної астми.
59. Топічна діагностика гострого інфаркту міокарда.
60. ХОЗЛ – принципи лікування та диспансеризації.
61. Антибіотикоасоційована діарея та коліт: діагностика та лікування.
62. Класифікація хронічної хвороби нирок.
63. Класифікація і діагностика дихальної недостатності.
64. Глютенова ентеропатія: клініка та лікування.
65. Антибіотикотерапія гострого пієлонефриту.
67. Клінічна картина системної склеродермії.
68. Лікування гіпертензивного кризу.
69. Цироз печінки: діагностика, лікування.
70. Метаболічний синдром – принципи діагностики та лікування.

Перелік рекомендованої літератури

1. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Трамбування змін. /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. – 27-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2020. -792 с.

2. Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря: підруч. для студентів, лікарів-інтернів, магістрів мед. закл. вищ. освіти, резидентів, лікарів заг. практики – сімейн. лікарів / за ред. : Є.Я. Склярова, М.А. Бичкова. – Київ : Медицина, 2020. – 287 с.

3. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на

основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. Укл.: Н.М. Шуба, О.Г. Несукай, О.П. Борткевич. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Моріон, 2019. – 960с.

4. Клінічна фармакологія : навч. посіб. / Є. І. Шоріков [та ін.] ; Буковин. ДМУ. –Вінниця : Нова Книга, 2019. – 512 с

5. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19 / А.С. Свінціцький, П. Гаєвські – Польща, Краків, Практична Медицина, 2018. – 1632 с.

6. Внутрішні хвороби: у 2 частинах, за редакцією Л.В. Глушка. – К. ВСВ «Медицина», 2019. – 680 с.

7. Внутрішня медицина. Терапія. Підручник, 4 вид. / за ред.. Н.М. Середюка. –ВСВ «Медицина», 2017. – 688 с.

8. Клінічне тлумачення й діагностичне значення лабораторних показників у загальнолікарській практиці: навчальний посібник. 2-е вид. / І.П.Катеринчук. – К: Медкнига; 2018. – 228 с.

9. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини / А. Свінціцький. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 312 с.

10. Основи внутрішньої медицини / В.Г. Передерій, С.М. Ткач – К., 2018. – 1006 с.

11. Пропедевтика внутрішньої медицини / М.С. Расін (за ред.). – 2019. – 208 с.

12. Сімейна медицина: у 3 книгах за ред. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі / К., Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. – 680 с.

4. ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

1. Особливості механізму дії гормонів різної будови.

2. Акромегалія. Етіологія і патогенез. Клініка, діагностика та лікування.

3. Хвороба Іценка-Кушінга. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика та диференційна діагностика. Лікування.

4. Синдром гіперпролактинемії. Класифікація. Етіологія і патогенез. Клініка, діагностика та лікування.

5. Нецукровий діабет. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика та диференційна діагностика. Лікування.

6. Класифікація порушень глікемії (ВООЗ, 1999 р.), клініко-патогенетичні форми цукрового діабету.

7. Етіологія і патогенез цукрового діабету типу 1: роль вірусної інфекції та аутоімунних порушень, генетичної схильності.

8. Етіологія і патогенез цукрового діабету типу 2: роль генетичної схильності, ожиріння, зовнішніх факторів. Метаболічний синдром.

9. Основні клінічні симптоми цукрового діабету.

10. Основні методи лікування ЦД, дієтотерапія, дозоване фізичне навантаження, цукрознижувальна фармакотерапія, навчання хворого самоконтролю.

11. Пероральні цукрознижувальні препарати. Класифікація, особливості застосування.

12. Інсулінотерапія. Класифікація препаратів інсуліну.

13. Режим інсулінотерапії: традиційна та інтенсифікована інсулінотерапія.
14. Діабетична нефропатія, стадії розвитку, діагноз, диференційний діагноз, лікування та профілактика.
15. Діабетична ретинопатія: стадії процесу, діагноз, профілактика та лікування.
16. Діабетична нейропатія, класифікація, діагностика та лікування.
17. Синдром діабетичної стопи: класифікація діагностика, алгоритм лікування. Гіпоглікемічна кома, гіпоглікемічні стани. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
18. Кетоацидотичні стани з діабетичною (гіперкетонемічною) комою. Етіологія, патогенез, клініка, диференціальна діагностика, лікування.
19. Гіперосмолярна (неацидотична) діабетична кома.
20. Молочнокислий ацидоз і кома.
21. Класифікація і суть йододефіцитних захворювань. Форми і методи йодної профілактики.
22. Дифузний токсичний зоб: патогенез, клінічні прояви, діагностика, лікування.
23. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез та клінічні ознаки. Принципи лікування.
24. Тиреоїдити, класифікація, етіологія, клінічний перебіг, діагностика, лікування.
25. Гіперпаратиреоз. Клініка, клінічні форми. Показання до хірургічного лікування. Медикаментозна терапія.
26. Гіпопаратиреоз. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.
27. Хронічна недостатність надниркових залоз (хвороба Аддісона) . Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування.
28. Синдром Іценка-Кушинга (кортикостерома, глюкостерома). Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування.
29. Феохромоцитома. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування.
30. Ожиріння. Етіологія та патогенез. Класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Перелік рекомендованої літератури

1. ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НПМН України»: Протоколи ведення хворих на дифузний зоб; гіпотиреоз; автоімунний тиреоїдит. Ендокринологія 2019; 24: Спецвипуск 1.

2. Ендокринологія : Національний підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / Ю. І. Комісаренко, Г.П. Михальчишин, А.М. Урбанович [та ін.]. – 5-те вид., оновл. та допов. Вінниця: Нова Книга, 2020. – 536 с.

3. Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами щитоподібної залози в умовах дії негативних чинників довкілля (вид. 2-е, доповнене); за ред. О.В. Камінського. К.: «Старт-98», 2015. 224 с.

4. Dattani, M. T. (Ed.). Brook's clinical pediatric endocrinology, 7th edition. Wiley- Blackwell; 2019. 808 p.

5. Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами

щитоподібної залози в умовах дії негативних чинників довкілля (вид. 2-е, доповнене); за ред. О.В. Камінського. К.: «Старт-98», 2015. 224 с.

6. Невідкладні стани в ендокринології: навчальний посібник / О.О. Сергієнко, Р.Д. Макар, О.В. Сафонова та ін.; за ред. О.О. Сергієнка. [2-е вид., перероблене та доповнене]. Львів, 2010. – 93 с.

7. Урбанович А.М., Пашковська Н.В., Сафонова О.В., Суслик Г.І. Навчальний посібник для лікарів первинної ланки. Львів. 2019. 58 с.

5. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

1. Черевний тиф, паратифи А і В: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

2. Холера: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інф. стаціонару.

3. Сальмонельоз: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

4. Харчові токсикоінфекції: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

5. Шигельоз: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

6. Амебіаз: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

7. Ботулізм: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.

8. Аскаридоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика.

9. Стронгілоїдоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика.

10. Ехінококоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика.

11. Гріп: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, протиепідемічні заходи, принципи імунопрофілактики. Показання до госпіталізації.

12. Герпетична інфекція: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до госпіталізації.

13. Дифтерія: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, 2 лікування, принципи імунопрофілактики. Порядок госпіталізації, правила виписки із інфекційного стаціонару.

14. Менінгококова інфекція: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування різних клінічних форм, невідкладна допомога на догоспітальному етапі, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інф. стаціонару.

15. ВГВ: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, протиепідемічні заходи, принципи імунопрофілактики, прогноз. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

16. ВГС: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, принципи лікування, профілактика, прогноз. Показання до госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

17. СНІД-асоційовані протозойні інвазії: криптоспоридіоз, ізоспоров, церебральний токсоплазмоз. Клінічна і лабораторна діагностика. Принципи лікування і профілактики. Показання до госпіталізації.

18. СНІД-асоційовані мікози: кандидоз, пневмоцистна пневмонія, криптококоз. Клінічна і лабораторна діагностика. Принципи лікування і профілактики. Показання до госпіталізації.

19. Малярія: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Показання до обстеження на малярію. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

20. Лейшманіози: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, ускладнення, принципи лікування та профілактики. Показання до госпіталізації.

21. Кліщовий енцефаліт: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики.

22. Хвороба Лайма: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики.

23. Лептоспіроз: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із

інфекційного стаціонару.

24. ГГНС: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

25. Сказ: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та імунопрофілактики. Порядок госпіталізації.

26. Чума: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

27. Сибірка: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

28. Туляремія: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару. Профілактичні заходи в осередку.

29. Натуральна віспа: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики.

30. Жовта гарячка: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, протиепідемічні заходи, принципи імунопрофілактики. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

31. Гарячка Конго-Крим: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

32. Гарячки Марбург, Ебола, Ласса: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

33. Бруцельоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, профілактика. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із інфекційного стаціонару.

34. Сепсис: визначення поняття, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, прогноз, принципи лікування та профілактики. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. 35. Поняття про синдром гарячки невідомого генезу. Алгоритм обстеження хворих.

35. Поняття про TORCH-інфекції: визначення поняття, етіологія, епідеміологія, клінічна і лабораторна діагностика, прогноз. Принципи обстеження, лікування та профілактики.

36. Токсоплазмоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, принципи лікування та профілактики. Показання до госпіталізації.
37. Нозокоміальні інфекції: загальна характеристика, особливості клінічного перебігу, діагностика, принципи лікування та профілактики.
38. Анафілактичний шок: патогенез, класифікація, клінічні прояви, диференціальний діагноз, невідкладна допомога.
39. Сироваткова хвороба: патогенез, клінічні прояви, диференціальний діагноз, невідкладна допомога.
- 40.

Перелік рекомендованої літератури

1. Інфекційні хвороби. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / Голубовська О.А., Герасун Б.А., Зінчук О.М. та інші / За ред. О.А. Голубовської. - К.: ВСВ "Медицина", 2018. - 688 с.
2. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби. - Київ: „Здоров’я”, 2008.-Т.1.-854 с.
3. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби.-Київ:„Здоров’я”, 2008.-Т.2.-656 с.
4. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби. - Київ: „Здоров’я”, 2002.-Т.3.-902 с.
5. Інфекційні хвороби у дітей: національний підручник / Л.І.Чернишова, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко, Ф.І.Лапій / Під ред. Чернишової Л.І. - К, ВСВ «Медицина», 2016.- 1024с.
6. Основи лікування інфекційних хвороб/О.П.Адамович, О.Б.Ворожбит, О.Б.Герасун та інші // - Львів: ЛНМУ, 2015. - 124 с.

6. КАРДІОЛОГІЯ

1. Класифікація АГ за рівнем офісного артеріального тиску.
2. Класифікація АГ за ураженням органів-мішеней.
3. Діагностика АГ.
4. Групи антигіпертензивних препаратів.
5. Принципи сучасної антигіпертензивної фармакотерапії.
6. Немедикаментозні методи лікування артеріальної гіпертензії.
7. Лікування неускладненого гіпертензивного кризу.
8. Основні підходи до лікування ускладненого гіпертензивного кризу.
9. Профілактика гіпертензивних кризів.
10. Класифікація симптоматичних артеріальних гіпертензій.
11. Класифікація ішемічної хвороби серця (ІХС).
12. Клінічні прояви, діагностика та лікування нестабільної стенокардії.
13. Стабільна стенокардія: патофізіологія, клінічні прояви, діагностика.
14. Характеристики функціональних класів стабільної стенокардії.
15. Лікувальна тактика при стенокардії.
16. Класифікація ГКС.

17. Інфаркт міокарда без елевачії сегмента ST.
18. Інфаркт міокарда із елевачією сегмента ST.
19. Методи діагностики інфаркту міокарда.
20. Сучасні методи лікування ІМ.
21. Лікувальна тактика інфаркту міокарда.
22. Раптова смерть: клініка, діагностика, лікування.
23. Основні принципи фармакотерапії при ІХС.
24. Ризик виникнення раптової серцевої смерті. Невідкладна допомога. Профілактика.
25. Клініка, діагностика, принципи лікування гострої серцевої недостатності.
26. Надання невідкладної допомоги при серцевій астмі і набряку легень.
27. Кардіогенний шок: клінічні прояви та інтенсивна терапія.
28. Тромбоемболія легеневої артерії (ТЕЛА): клінічний перебіг, лікування.
29. Надання невідкладної допомоги при розшаруванні аорти.
30. Непритомність, колапс: клініка, надання невідкладної допомоги.
31. Брадиаритмії і блокади. Синдром слабкості синусового вузла.
32. Дефібриляція, електроімпульсна терапія, електрична кардіоверсія.
33. Фібриляція передсердь: класифікація, діагностика, сучасна лікувальна тактика.
34. Синдром преекзитації.
35. Шлуночкові аритмії: діагностика, медикаментозна терапія, катетерна абляція.
36. Лабораторні маркери в діагностиці серцево-судинної патології.
37. Класифікація антиаритмічних препаратів
38. Клінічна фармакологія антиаритмічних препаратів
39. Застосування кардіовертерів-дефібриляторів та електрокардіостимуляторів
40. Екстрасистолії: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
41. Парасистолії: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
42. Суправентрикулярні та шлуночкові тахікардії: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
43. Порушеннях провідності: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
44. Синоатріальні та атріовентрикулярні блокади: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
45. Внутрішньошлуночкові блокади: причини, ЕКГ-критерії, діагностика, лікування.
46. Фібриляція шлуночків. Клінічні критерії, діагностика, невідкладна допомога.
47. Синдром Моргані – Адамса – Стокса.
48. Міокардити: етіологія, патогенез, класифікація, діагностичні критерії.
49. Кардіоміопатії: класифікація, діагностика, диференційна діагностика різних видів кардіоміопатій.
50. Інфекційний ендокардит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика.
51. Лікування інфекційного ендокардиту. Показання до оперативного лікування.
52. Хвороби перикарда: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, лікування.
53. Гостра ревматична гарячка. Хронічна ревматична хвороба серця. Критерії діагнозу.

54. Природжені вади серця і судин. Класифікація, основні клінічні синдроми.
55. Сучасні методи лікування природжених вад серця.
56. Набуті вади серця: етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви.
57. Хірургічні методи лікування в кардіології. Показання і протипоказання.
58. Інтервенційна кардіологія: перкутанні коронарні втручання. Периопераційний медикаментозний супровід.
59. Санаторно-курортне лікування кардіологічних пацієнтів: показання, протипоказання, ефективність.

Перелік рекомендованої літератури

1. Скибчик В. А., Соломенчук Т. М. Практичні аспекти сучасної кардіології. Видання 2, доповнене.— Львів: Мс, 2019. — 424 с.
2. Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Практичні аспекти сучасної кардіології. 3-тє вид. дповн. і виправл. Львів: Бона, 2022. — 540 с.
3. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої медичної освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. Укл.: Н.М. Шуба, О.Г. Несукай, О.П. Борткевич. — 3-тє вид., переробл. і доповн. — К.: МОРІОН, 2019. — 960с.
4. Денесюк В.І., Мороз В.М., Денесюк О.В. Аритмії та блокади серця: 30-річний науково-практичний досвід вивчення порушень ритму серця з урахуванням рекомендацій доказової медицини; Практичне керівництво /Київ: Центр ДЗК, 2017 — 560 с.
5. Клінічна лабораторна діагностика: навчальний посібник (ВНЗ III—IV р. а.) /Б.Д. Луцик, Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь та ін.; за ред. Б.Д. Луцика. — 2-е вид. // К.: «Медицина» - 2018. — 288 с.
6. Клінічні протоколи надання медичної допомоги. Медицина невідкладних станів: [зб. док.] / Департамент охорони здоров'я викон. органу Київ. міськради (Київ. міськдержадмін.), Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистики ; [відп. ред. Т. В. Марухно]. - Київ : МНІАЦ мед. статистики: Медінформ, 2015. - 273 с. : рис., табл. - (Нормативні директивні правові документи).
7. Невідкладна допомога в кардіології. Навчальний посібник під редакцією Долженко М.М.-К. Наукова думка. — 2018. — 412 с.
8. Практичні аспекти сучасної кардіології. — Скибчик В.А., Соломенчук Т.М. Львів: Мс, 2017. — 423 с.
9. Превентивна кардіологія : імплементація міжнародних рекомендацій в Україні.- К.: МОРІОН, 2015. — 104 с.
10. Жарінов О.Й., Куць В.О. (ред.) Основи електрокардіографії. — Львів.: МС, 2017. — 240 с.
11. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник // К.: «Медицина» - 2019. — 1008 с.
12. Свінціцький АС, Гаєвські П. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини. Практична Медицина. Краків, Польща. 2018/19:1632.

7. НЕРВОВІ ХВОРОБИ

1. Основні етапи розвитку і сучасний стан неврології у світі.
2. Філо- і онтогенез нервової системи.
3. Взаємовідношення кори і підкіркових структур.
4. Пірамідна і екстрапірамідна системи мозку.
5. Альтернуючі синдроми.
6. Бульбарний і пседобульбарний паралічі.
7. Центральний і периферичний тип розладів сечопуску.
8. Синдроми ураження сплетень, периферичних нервів.
9. Окорухові нерви (III, IV, VI пари).
10. Каудальна група нервів (IX, X, XI, XII пари): центральний і периферичний паралічі.
11. Синдроми ураження підкіркових гангліїв і мозочка.
12. Біль: місцевий, іррадіюючий, проектуючий, відображений.
13. Порушення мови: моторна, сенсорна і амнестична афазія.
14. Спинномозкова рідина. Менінгеальний синдром.
15. Анатомо-фізіологічна характеристика церебрального і спінального кровообігу.
16. Класифікація судинних захворювань головного мозку.
17. Геморагічний інсульт: паренхіматозні, вентрикулярні, субарахноїдальні, змішані крововиливи.
18. Ішемічний інсульт: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.
19. Недиференційована і диференційована терапія інсульту.
20. Менінгіти. Класифікація: гнійні, серозні; первинні, вторинні.
21. Синдром гострої наднирникової недостатності.
22. Енцефаліти. Класифікація: первинні, вторинні.
23. Поліомієліт. Етіологія, патогенез. Класифікація. Паралітичні і непаралітичні форми.
24. Нейросифіліс. Ранні і пізні форми нейросифілісу.
25. Туберкульоз нервової системи. Туберкульозний менінгіт, спондиліт.
26. Гострий розсіяний енцефаломієліт.
27. Розсіяний склероз. Сучасні теорії патогенезу.
28. Пухлини нервової системи, класифікація: доброякісні і злоякісні пухлини.
29. Пухлини спинного мозку. Класифікація. Екстра- та інтрамедулярні пухлини.
30. Наслідки черепно-мозкової травми (гідроцефалія, паркінсонізм, епілепсія).
31. Попереково-крижова та шийно-плечової радикулопатія.
32. Нейропатія лицьового нерва.
33. Гостра полірадикулонейропатія Гійєна-Барє. Висхідний параліч Ландрі.
34. Внутрішньоутробна гіпоксія плода.
35. Дитячий церебральний параліч.
36. Спадково-дегенеративні захворювання нервової системи.
37. Міопатії Дюшенна, Ерба-Рота, Ландузі-Дежеріна.
38. Неврогенні аміотрофії Вердніг-Гофмана, Кугельберг-Веландер, Аран-Дюшенна.
39. Ураження системи координації. Спіноцеребелярна атаксія.

40. Захворювання екстрапірамідної системи. Хвороба Паркінсона.
41. Гепатолентикулярна дегенерація.
42. Хорея Гентінгтона.
43. Епілепсія і судомні синдроми .Класифікація епілептичних нападів.
44. Епілептичний статус. Диференційна діагностика судомних синдромів.
45. Захворювання вегетативної нервової системи.
46. Основні клінічні синдроми ураження гіпоталамуса (нецукровий діабет, набряковий екзофтальм, хвороба Іценко-Кушинга, акромегалія).
47. Ураження нервової системи при дії несприятливих факторів.
48. Отруєння промисловими отрутами (ртуть, свинець, марганець, тетраетил свинець, сірководень).
49. Методи реабілітації неврологічних хворих.

Перелік рекомендованої літератури

1. Григорова І.А. Неврологія: національний підручник / за ред. І.А.Григорової, Л.І.Соколової. Київ «Медицина», 2020, 3-є (перероблене і доповнене). 640 с.
2. Л.І. Соколова, Т.М. Черенько, Т.І. Ілляш та ін. Методи обстеження неврологічного хворого: навч. посібник/ за редакцією Л.І. Соколової, Т.І. Ілляш. Київ: «Медицина»: 2020, 2-е (перероблене та доповнене). 144 с.
3. Матвієнко Ю. О., Негрич Т.І. Міастенія: підручник, 2021.96с.
4. Матвієнко Ю.О., Негрич Т.І., Мар'єнко Л.Б., Король Г.М.Невідкладні стани в неврології: підручник. Львів. ЛНМУ імені Данила Галицького, 2020 – 224 с.
5. Негрич Т.І.,Боженко Н.Л.,Матвієнко Ю.Щ. Ішемічний інсульт: вторинна стаціонарна допомога: навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2019.160 с.
6. Т. І. Кареліна, Н. М. Касевич Неврологія : підручник / за ред. Н. В. Литвиненко. 2-ге вид., виправлене. К. : Медицина, 2017. 288 с.
7. Шкробот С.І., Салій З.В., Бударна О.Ю. Топічна діагностика патології нервової системи. Алгоритми діагностичного пошуку. /Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. 156 с.
8. Неврологія з нейростоматологією : навч. посібник / за ред Л.І. Соколової. К. : ВСВ "Ме дицина", 2018, 126 с.
9. Гострі та невідкладні стани в неврології, навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів МОЗ України / ОБ. Погорєлов, В.М. Школьник, О.М. Бараненко, Т.В. Юдіна, О.І. Кальбус, О.С. Петров. — К.: Видавничий дім Медкнига, 2019. - 140 с.

8. ОНКОЛОГІЯ

1. Структура онкологічної служби в Україні.
2. Принципи хірургічної діагностики злоякісних пухлин.
3. Рак щитоподібної залози (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).

4. Протипухлинні препарати (загальна характеристика, класифікація).
5. Принципи медично-соціальної експертизи та реабілітації онкологічних хворих.
6. Ендоскопічна діагностика злоякісних пухлин.
7. Злоякісні пухлини гортані (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).
8. Структурні аналоги метаболітів.
9. Загальна характеристика злоякісних пухлин, особливості місцевого росту та розповсюдження.
10. Клінічно-лабораторна діагностика злоякісних пухлин.
11. Метастази злоякісних пухлин при невиясненому первинному вогнищі (T0 N0 M1).
12. Протипухлинні препарати рослинного походження.
13. Фізичний канцерогенез.
14. Скринінг злоякісних пухлин.
15. Рак легень (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).
16. Принципи хіміотерапії злоякісних пухлин.
17. Фізичний канцерогенез.
18. Морфологічні методи діагностики злоякісних пухлин.
19. Пухлини середостіння (класифікація, семіотика, принципи діагностики, лікування).
20. Принципи гормонотерапії злоякісних пухлин.
21. Хімічний канцерогенез.
22. Принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин.
23. Рак стравоходу (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).
24. Лікування болевого синдрому в онкології.
25. Біологічні канцерогени.
26. Принципи променевого лікування злоякісних пухлин.
27. Рак шлунку (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).
28. Ад'ювантна терапія злоякісних пухлин.
29. Молекулярна класифікація раку молочної залози.
30. Скринінг злоякісних пухлин.
31. Рак легень (епідеміологія, етіологія, семіотика, діагностика, лікування).
32. Таргетні протипухлинні препарати.

Перелік рекомендованої літератури

1. Онкологія: Підручник – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак, О. О. Галай та ін.; За ред. Б. Т. Білинського – К. Здоров'я, 2004, 2007 – 528 с.
2. Білинський Б.Т. Медичні помилки в онкології. Львів: Афіша, 2013. – 324 с. <https://www.twirpx.com/file/1832133/>
3. Євтушенко О. І. Онкологічна проктологія. – Кив: Вістка. 2012 – 387 с.
4. Онкологія: Вибрані лекції з клінічної онкології / За ред. Г. В. Бондаря, В.С.Антіпової. Луганськ, ВАТ „Луганська обласна друкарня”. 2009. – 589 с.
5. Володько Н.А. Метастазування злоякісних пухлин: роль факторів пухлинного мікрооточення. Львів: Медицина світу.-2002. - 200 с.

6. Галайчук І.Й. Клінічна онкологія. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003 – 274 с.
7. Рак в Україні, 2018-2021. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби (2021) Бюл. Нац. Канцер-реєстру України, № 20-22.
8. Онкологія: підручник / Ю. В. Думанський, А. І. Шевченко, І. Й. Галайчук, та ін. ; за ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. — 2-е вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. — 520 с. <http://kingmed.info/media/book/5/4093.pdf>
9. Онкологія: підручник / А. І. Шевченко та ін. ; за ред. проф. А. І. Шевченка. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 485 с.
10. Радіологія (Променева діагностика та променева терапія.) / За заг. ред. М.М. Ткаченка. К.: Книга плюс, 2011. – 719 с.
11. Савран В. Р., Кенс А. А., Мриглоцький М. М., Савран В. В. Рак молочної залози: навчальний посібник. Львів, 2019. – 222 с.

9. ОФТАЛЬМОЛОГІЯ

1. Біомікроскопія, її види та діагностичне значення.
2. Анатомія та гістологія дренажної системи ока. Гідродинаміка та гідростатика. Засоби дослідження офтальмотонусу.
3. Захворювання повік. Хірургічне лікування заворотів повік та тріхіаза.
4. Захворювання слізозових органів та слізозовивідних шляхів. Консервативне і хірургічне лікування.
5. Захворювання кон'юнктиви. Діагностика. Клініка. Лікування.
6. Клінічні особливості аметропій. Методи усунення дефектів зору і лікування при аметропіях.
7. Класифікація уражень рогівки. Дистрофії рогівки. Показання до кератопластичних операцій.
8. Кератоконус. Клініка. Діагностика. Хірургічне лікування гострого та хронічного кератоконуса.
9. Які критерії визначають стадію глаукомного процесу.
10. Рання діагностика глаукоми. Диспансеризація хворих на глаукому. Організація боротьби зі сліпотою від глаукоми.
11. Природжена та дитяча глаукома: етіологія, клініка, діагностика.
12. Патогенетичні механізми відкритокутової глаукоми. Показання та вибір способу операції при відкритокутовій глаукомі.
13. Патогенез закритокутової глаукоми. Показання та вибір способу операції при закритокутовій глаукомі.
14. Класифікація та клініка первинної глаукоми.
15. Гострий напад глаукоми. Патогенез. Клініка. Тактика офтальмолога.
16. Глаукомна оптична нейропатія. Сучасні погляди. Лікування.
17. Вторинна факолітична глаукома. Етіологія, клініка, лікування.
18. Вторинна неоваскулярна глаукома. Етіопатогенез, клініка, діагностика, лікування.
19. Вторинна глаукома. Класифікація. Методи діагностики.
20. Вторинна відкритокутова глаукома. Патогенез, діагностика, лікування.

21. Увєїти: етіологія, класифікація. діагностика, лікування.
22. Туберкульоз та токсоплазмоз органу зору.
23. Співдружня косоокість: етіологія, клініка, діагностика.
24. Паралітична косоокість. Діагностика. Лікування.
25. Лікування та профілактика співдружньої косоокості.
26. Синдром Ірвіна-Гасса. Лікування.
27. Птоз, лагофталм, енофталм.
28. Проникаючі поранення ока. Мікрохірургічна техніка обробки пошкоджень очного яблука. Опіки очей.
29. Пошкодження придатків органа зору та орбіти. Методи видалення сторонніх тіл з переднього відрізка ока.
30. Офтальмоскопічна діагностика вроджених змін диска зорового нерва.
31. Неврит зорового нерва.
32. Запальні пошкодження зорового нерва.
33. Ретробульбарний неврит при розсіяному склерозі.
34. Невідкладна допомога при хімічних та термічних опіках очей.
35. Невідкладна допомога при флегмоні слезового міхура та орбіти.
36. Невідкладна допомога при сторонніх тілах рогівки та кон'юнктиви.
37. Невідкладна допомога при проникаючих пораненнях рогівки та склери.
38. Невідкладна допомога при невриті зорового нерва.
39. Невідкладна допомога при контузіях ока.
40. Невідкладна допомога при гострому приступі глаукоми.
41. Невідкладна допомога при гострому порушенні кровообігу в сітківці ока.
42. Невідкладна допомога при гострому іридоцикліті.
43. Невідкладна допомога при виразці рогівки.
44. Невідкладна допомога при абсцесі повік.
45. Методи видалення сторонніх тіл із заднього відрізка ока.
46. Медикаментозна терапія в офтальмології.
47. Лазерні методи корекції аномалій рефракції. Показання та протипоказання.
48. Клінічні показники діяльності акомодациі ока та клінічні форми порушення.
49. Особливості виписування окулярів при аномаліях рефракції.
50. Знеболювання при мікрохірургічних операціях.
51. Зміни органа зору внаслідок цукрового діабету.
52. Загальна нейроофтальмологічна симптоматика.
53. Ендофталмїт. Показання до вітреальної хірургії.
54. Діагностика і диференційна між застійним диском та невритом зорового нерва.
55. Диспансерний нагляд за післяопераційними хворими.
56. Дефекти поля зору, їх значення в неврології, офтальмології, нейрохірургії.
57. Вроджені катаракти (поляльні, зонудярні). Клініка. Лікування.
58. Вроджені аномалії форми та положення кришталика. Класифікація катаракт. Види штучних кришталиків. Різні способи фіксації.
59. Хірургічне лікування катаракт (операційні та післяопераційні ускладнення, профілактика, лікування).
60. Екстракція катаракти на оці з глаукомою. Одномоментні та послідовні методи хірургічного лікування.

61. Види інструментів для операцій на очному яблуці.
62. Бітемпоральна та бінозальна гемианопсії.
63. Аномалії розвитку, пухлини зорового нерва.
64. Анатомо-фізіологія зорового нервового шляху.
65. Організація спеціалізованої допомоги офтальмологічним хворим, її соціально гігієнічна характеристика.
66. Організація реабілітації хворих з природженою та спадковою патологією органа зору.

Перелік рекомендованої літератури

1. Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Л. Скрипник, Т.В. Баран та ін.; за ред. чл.- кор. НАМН України, проф. Г.Д. Жабоедова, д-ра мед. наук, проф. Р. Л. Скрипник. К.: ВСВ „Медицина”, 2011. 424 с.
2. Офтальмологія : практикум / Г.Д. Жабоедов, В.В.Кіреєв; за ред. чл.-кор. НАМН України, проф. Г.Д. Жабоедова, - К. : ВСВ „Медицина”, 2011. 280 с.
3. Вороненко ЮВ, Шекера ОГ, Медведовська НВ, Риков СО, Шаргородська ІВ. Питання офтальмології. Навчально-методичний посібник для лікарів загального профілю - сімейних лікарів.-2015.-210 с.
4. Голубчиков М. В., Риков С. О., Вітовська О. П., Коломійчук В. М., Дубиніна Т. Ю., Барінов Ю. В., Руденко Н. Г., Руденко О. В., Гудзь А. С., Венгер Л. В., Пенішкевич Я. І., Шаргородська І. В., Денисюк Л. І., Бідна О. В., Медведовська Н. В., Васюта В. М. Офтальмологічна допомога в Україні за 2005 – 2014 роки// Аналітично-статистичний довідник. Київ.-2015.- 250 с.
5. Риков СО, Шаргородська І В, Гудзь АС. Медицина невідкладних станів. Офтальмологія. Підручник.-2015.-350с.
- 6.Риков С. О., Шаргородська І. В., Барінов Ю. В., Денисюк Л. І. Порушення рефракції та акомодатії. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах // Наказ МОЗ України №827 від 08.12.2015 року.
- 7.Алеєва Н. М., Барінов Ю. В., Войтюк Ю. О., Глушенко К. О., Гребенюк Т. М., Медведок Л. Г., Могілевський С. Ю., Паламар О. М., Риков С. О., Сасіна І. О., Семенишена Т. О., Серпутько Г. П., Синьова Є. П., Тімакова Ю. В., Федоренко С. В., Федоренко М. І., Шаргородська І. В., Шевколенко М. В. Діти з порушеннями зору в умовах інклюзивної освіти. К, 2016.-212 с.
8. Риков С. О., Шаргородська І. В., Заремба Є. Х. Дитяча хірургія. Розділ офтальмологія. // Підручник. – Київ – 2016.-241 с.
9. Риков С. О., Шаргородська І. В., Гудзь А. С. Невідкладні стани в офтальмології // Медицина невідкладних станів: екстрена (швидка) медична допомога. Національний підручник за редакцією д. мед. н., професора І. С. Зозулі. – 2017. – Київ. – ВСВ "Медицина". – Розділ 10. – С. 320-332.
10. Войтюк Ю. О., Глушенко К. О., Гребенюк Т. М., Денисюк Л. І., Медведок Л. Г., Паламар О. М., Риков С. О., Сасіна І. О., Семенишова Т. О., Серпутько Г.П., Синьова Є. П., Тімакова Ю. В., Федоренко С. В., Федоренко М. І., Шаргородська І. В. Інклюзивне навчання дітей з порушеннями зору : монографія. К, 2017. 320 с.

10. ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА ТА ПРОМЕНЕВА ТЕРАПІЯ

1. Біологічна дія іонізуючого випромінювання.
2. Особливості рентгенологічної картини переломів кісток.
3. Роль і місце УЗД в діагностиці захворювань черевної порожнини.
4. Методи реєстрації іонізуючих випромінювань.
5. Рентгенологічна діагностика перфорації порожнистого органу.
6. УЗД діагностика гострого та хронічного панкреатиту.
7. Фізичні основи утворення зображення в ультразвуковій діагностиці.
8. Особливості використання ультразвукового обстеження в медичній генетиці.
9. Перинатальна діагностика вроджених вад серця.
10. Норми радіаційної безпеки. Основні санітарні правила.
11. Рентгенологічна картина абсцесу легень. Гострий та хронічний процес.
12. УЗД діагностика об'ємних уражень печінки.
13. Артефакти та причини їх утворення в ультразвуковій діагностиці.
14. Рентгеноанатомія серця і великих судин.
15. УЗД дослідження об'ємних уражень нирок.
16. Основні завдання УЗД діагностики при обстеженні хворих з гострою абдомінальною патологією.
17. Рентгенологічна картина туберкульозу легень.
18. УЗД діагностика захворювань щитоподібної залози.
19. Основні принципи радіонуклідних методів дослідження.
20. Рентгенологічні ознаки емфіземи легень і пневмотораксу.
21. УЗД діагностика захворювань сечового міхура.
22. Задачі сонографіста при обстеженні хворих на жовтяницю.
23. Рентгенологічна картина різних форм раку легень.
24. Діагностичні можливості при УЗД обстеженні захворювань кісток.
25. Основні принципи комп'ютерної томографії та можливості її діагностичного використання.
26. Рентгенодіагностика дегенеративно-дистрофічних захворювань хребта.
27. УЗД діагностика захворювань простати.
28. Основні принципи МРТ обстеження та можливості його діагностичного використання.
29. Рентгенологічна картина кишкової непрохідності.
30. УЗ діагностика захворювань матки.

Перелік рекомендованої літератури

1. Променева діагностика /Коваль Г.Ю., Бабкіна Т.М., Щербіна О.В. та ін.; За заг. ред. Г.Ю. Коваль. – К.: Медицина України, 2020. Т.2. – 768 с.
2. Променева діагностика: Підручник [В 2 т.] Коваль Г.Ю., Мечев Д.С., Сиваченко Т.П. та ін. /За ред. Г.Ю. Коваль. - К.: Медицина України, 2009.– Т.1. – 832 с.. – Т. 2. – 682 с.
3. Радіологія. Променева терапія. Променева діагностика. Підручник. /Ковальський О.В., Мечев Д.С., Данилевич В.П. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 512 с.
4. Актуальні питання радіаційної медицини у практиці сімейного лікаря: Навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів

(факультетів) післядипломної освіти /Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Мечев Д.С., Мурашко В.О., Щербіна О.В., Авраменко О.І. та співав. – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2017. – 208 с.

5. Ковальський О.В., Мечев Д.С., Данилевич В.П. Радіологія (променева терапія, променева діагностика). – Вінниця: «Нова книга», 2017.- 512 с.

6. Національне керівництво для лікарів, які направляють пацієнтів на радіологічні дослідження. – К.: Медицина України, 2016. – 78 с.

7. Променева діагностика /Коваль Г.Ю., Мечев Д.С., Щербіна О.В. та ін.; За заг. ред. Г.Ю. Коваль. – К.: Медицина України, 2018. Т.1. – 302 с.

8. Кравчук С.Ю. Радіологія: підручник /Для студентів, лікарів-інтернів медичних закладів вищої освіти.- К.: «Медицина», 2019.- 296 с.

9. Б.Л.Кох, Б.Є.Гамільтон, П.А.Ходжкінс ,Х.Р.Харнсбергер. Променева діагностика. Голова і шия. Керівництво для лікарів.2020.

10. М.М.Ткаченко. Радіологія. Променева діагностика та променева терапія.2011.-720с

11. Променева діагностика онкологічних захворювань різних органів та систем (навчальний посібник) /Вороньжев І.О., Хвисюк О.М., Марченко В.Г. та ін. – Харків, 2018. – 471с.

12. Променева діагностика виразкової хвороби та запальних захворювань шлунка та 12-палої кишки (навчальний посібник). /Вороньжев І.О., Пальчик С.М., Сергеев Д.В. – Харків, 2019. – 116с.

13. Променева діагностика системних дисплазій скелета (навчальний посібник) /Лисенко Н.С., Шармазанова О.П., Вороньжев І.О. та ін. – Харків, 2019. – 59с.

14. Променева діагностика захворювань та ускладнень оперованого шлунка (навчальний посібник) /Вороньжев І.О., Пальчик С.М., Коломійченко Ю.А., Сергеев Д.В. – Харків, 2020. – 107с.

15. Мультидисциплінарний підхід до ведення хворих на COVID-19 (навчальний посібник) /Марченко В.Г., Більченко О.В., Вороньжев І.О. та ін. – Харків, 2021. – 240с.

16. Невідкладна рентгенодіагностика захворювань органів черевної порожнини (навчальний посібник) / Бортний М.О., Шармазанова О.П., Шаповалова В.В., Волковська О.В. – Харків, 2017. – 79с.

17. Променева діагностика запальних захворювань нирок та сечокам'яної хвороби (навчальний посібник) /Вороньжев І.О., Коломійченко Ю.А., Сорочан О.П. та ін. – Харків, 2017. – 103с.

18. Чурилін Р.Ю., Крамний І.О., Бортний М.О. Рентгенодіагностика захворювань легень, плеври і середостіння, Харків: Вид. Рожко С.Г., 2016. – 276 с.

19. Променева діагностика вроджених вад серця (навчальний посібник для самостійної роботи), Харків: ФОП Бровін А.В., 2019. – 96 с.

20. Мечев Д.С., Мурашко В.О., Коваленко Ю.М. Застосування джерел іонізуючих випромінювань у медицині та попередження надмірного опромінення персоналу пацієнтів.– К.: Медицина України, 2010. – 104 с.

11. ПСИХІАТРІЯ

1. Предмет та завдання психіатрії та наркології. Структура психіатричної та наркологічної допомоги в Україні на сучасному етапі.
2. Основні етіологічні фактори та патогенетичні механізми психічних розладів.
3. Правові аспекти психіатричної допомоги. Сучасна концепція охорони психічного здоров'я в Україні.
4. Основні методологічні засади дослідження в психіатрії. Методика клініко-психопатологічного дослідження. Значення параклінічних методів у психіатричній діагностиці.
5. Синдромологічна та нозологічна класифікація психічної патології. Характеристика реєстрів психічних розладів.
6. Принципи та методи лікування психічних захворювань та розладів. основні засади психосоціальної реабілітації. Мета та завдання психіатричних експертиз.
7. Розлади відчуттів та сприйняття, класифікація, психофеноменологічна характеристика, їх клініко-діагностичне значення.
8. Порушення когнітивного функціонування, домени, симптоми, клінічне значення. Поняття про когнітивне зниження, його ступені, характеристика.
9. Симптоматологія афективно-ефекторної сфери, класифікація розладів та їх діагностичне значення.
10. Синдроми пригнічення та потьмарення свідомості. Патологія самосвідомості.
11. Основні клінічні форми соматогенних психічних розладів.
12. Класифікація психічних порушень при гострих та хронічних інфекціях. Особливості розладів психіки при COVID-19.
13. Психічні порушення у гострому та віддаленому періодах черепномозкової травми, їх лікування та профілактика.
14. Деменції нейродегенеративного, судинного та змішаного генезу. Клінічна характеристика. Основні принципи лікування та догляду.
15. Клінічні особливості психічних розладів при гострих отруєннях атропіном, стероїдними гормонами, психотропними препаратами.
16. Клінічні особливості психічних розладів при гострих і хронічних інтоксикаціях чадним газом, речовинами, що містять фосфор, ртуть, миш'як, свинець, тетрациклін, свинець, нафтопродукти.
17. Поняття "психоактивна речовина". Клініко-психопатологічні феномени вживання та залежності.
18. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю. Стадії, алкогольні психози, лікування та профілактика.
19. Психічні, поведінкові розлади та психози внаслідок вживання наркотичних середників. Поняття полінаркоманія, ускладнена наркоманія. Профілактика наркотичних uzалежнень.
20. Класифікація психогенних психічних розладів. Неврози, клінічна картина, принципи терапії.
21. Реактивні психози: загальні клінічні ознаки, критерії Ясперса. Клінічні особливості посттравматичного стресового розладу.
22. Шизофренія. Клінічні форми. Характеристики перебігу, ремісій, дефіцитарних станів. Лікування шизофренії на сучасному етапі.
23. Біполярний афективний розлад. Фазова характеристика. Лікування.
24. Рекурентна депресія, клініко-психопатологічна характеристика, особливості

перебігу. Сучасні підходи до лікування та психосоціальної реабілітації.

25. Розлади особистості та поведінки у дорослих, фактори, що зумовлюють їх розвиток. Клінічна класифікація. Сучасні принципи лікування. Етіологія розумової відсталості. Класифікація за клінічними ознаками. Принципи терапії, корекції, експертизи, реабілітації.

26. Визначення поняття розлади аутистичного спектру. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Принципи корекції та реабілітації.

27. Гіперкінетичні розлади у дітей та підлітків. Розлади соціальної поведінки. Етіологія. Патогенез. Клінічні прояви. Принципи медико-педагогічної корекції, соціальної реабілітації.

28. Ургентна психіатрія, клінічна характеристика невідкладних станів, принципи надання допомоги.

29. Невідкладні стани в наркології: гостра інтоксикація, передозування, абстинентний синдром. Принципи надання ургентної медичної допомоги.

Перелік рекомендованої літератури

1. Психіатрія і наркологія: підручник / Г.Т. Сонник, О.К. Напрєєнко, А.М. Скрипніков, Л.В. Животовська, Н.Ю. Напрєєнко ; за ред. О.К. Напрєєнка. — 3-є вид., випр. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 424 с.

2. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

3. Закон України "Про психіатричну допомогу" в редакції від 20.12.2018р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>.

4. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Підручник. — Видавництво «ЦУЛ», 2021. — 424 с.

5. Психопатологічні синдроми: класифікація та різновидності: Навч. посібник/ Білобрівка Р. І., Рахман Л. В., Панас А. Р. та ін.-Львів. В-во "Новий Світ-2000", 2021.-72с.

6. Флесснер К.А., П'ячентіні Д.С. Клінічний посібник із психічних розладів у дітей та підлітків: покрокове керівництво з лікування. — Галицька видавнича спілка, 2021 — 750 с.

7. Stahl S.M. Essential Psychopharmacology Prescriber's Guide. — 7th Ed. - Cambridge Medicine, 2018. — 2703 p.

8. Медицина невідкладних станів. Екстрена(швидка) медична допомога: підручник /І.С.Зозуля, В.І.Боброва, Г.Г.Рощин та інші/; за ред.. І.С.Зозулі.-3-є видання, пер. та доп.-Київ.-ВСВ «Медицина».-2017.-960с.

9. Кацавець Р.С. Психологія особистості. Навчальний посібник. - Київ : Алерта. 2021. 134 с.

10. Комунікативні навички лікаря: підручник / Колектив авторів, за заг. ред. О.С. Чабана; наукова редакція й украдання О.О. Хаустова, І.А. Коваль; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця — Київ: Медпринт, 2021. — 400 с.

11. Психологія травмуючих ситуацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Л. Туриніна. — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. — 160 с

12. Мартинюк А.І. Патопсихологія. Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2019. — 208 с.

13. Москалець М. Психологія особистості. Підручник. – Ліра – К., 2020. – 364 с.
14. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник . - Київ : ЦУЛ, 2019. - 369 с.
15. Несуїцидальна самоушкоджувальна поведінка /Л. Девід Клонські, Дженіфер Дж. Мюеленкамп, Стівен П. Льюїс, Барент Волш /пер. з англ. І. Куришко, за наук. ред. К. Явної-Розенталь. Львів: Галицька видавнича спілка, 2022. -132 с.
16. Охорона психічного здоров'я в умовах війни: у 2т. / пер. з англ. Тетяна Охлопкова, Олександра Брацюк. — К. : Наш формат, 2017. — 2т. - 548 с.
17. Охорона психічного здоров'я в умовах війни: у 2т. / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова, Ольга Тесленко. — К. : Наш формат, 2017. — 1т. - 568 с.
18. Максименко Д.С. Психологічні особливості криз підлітка. – Видавництво «ЦУП» , 2020. – 200 с.
19. Савчин М.В. Вікова психологія : навч. посіб. / Мирослав Васильович Савчин, Леся Павлівна Василенко.— 3-тє вид, перероб., допов.— Київ : Академія, 2017.— 366,[1] с.— (Alma mater +)
20. Brannon L., Feist J., Updegraff J.A. Health psychology: An Introduction to Behavior and Health. 9th edition – Cengage Learning, 2017. – 544 p.
21. Chen M., Giblin N. J. Individual Counseling and Therapy: Skills and Techniques. – 3rd ed. – Routledge, 2017. – 316 p.

12. СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА

1. Розкрийте зміст ст. 3 Конституції України (1996).
2. Розкрийте зміст ст. 49 Конституції України (1996).
3. Розкрийте зміст ст. 35 «Екстрена медична допомога» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
4. Розкрийте зміст ст. 35-1 «Первинна медична допомога» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
5. Розкрийте зміст ст. 35-2 «Вторинна (спеціалізована) медична допомога» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
6. Розкрийте зміст ст. 35-3 «Третинна (високоспеціалізована) медична допомога» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
7. Розкрийте зміст ст. 35-4 «Паліативна допомога» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
8. Розкрийте зміст ст. 35-5 «Медична реабілітація» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).
9. Розкрийте зміст ст. 35-6 «Надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини» Закону України «Основи законодавства України про охорону

здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).

10. Перерахуйте медичні показання для надання паліативної допомоги згідно Наказу МОЗ України від 21.01.2013 р. за № 41 «Про організацію паліативної допомоги в Україні».

11. Розтлумачте зміст ст. 34 «Лікуючий лікар» Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 р. за № 2801-XI (зі змінами).

12. Сформулюйте зміст ст. 18 «Особи, які підлягають страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності» Розділу IV Закону ВР України «Прозагальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. за № 1105-XIV.

13. Назвіть документ, що засвідчує тимчасову непрацездатність та перерахуйте його функції.

14. Сформулюйте основні три завдання в проведенні експертизи тимчасової непрацездатності згідно п. 2 Наказу МОЗ України від 09.04.2008 р. за № 189 «Про затвердження Положення про проведення експертизи тимчасової непрацездатності».

15. Коротко охарактеризуйте рівні проведення експертизи тимчасової непрацездатності згідно п. 4 Наказу МОЗ України від 09.04.2008 р. за № 189 «Про затвердження Положення про проведення експертизи тимчасової непрацездатності».

16. Дайте визначення термінам: «Страховий стаж», «Страховий випадок», «Страховий анамнез».

17. Розкрийте порядок видачі Листка непрацездатності працюючій особі в амбулаторно-поліклінічних умовах в термін до 120 календарних днів згідно Наказу МОЗ України від 13.11.2001 р. за № 455 «Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність».

18. Дайте визначення поняттям: «здоров'я людини як індивідуума» та «громадське здоров'я».

19. Охарактеризуйте основні групи здоров'я населення.

20. Перерахуйте основні групи чинників, що негативно впливають на стан здоров'я населення; розкрийте їх зміст.

21. Дайте визначення терміну «медична профілактика» та перерахуйте її види.

22. Охарактеризуйте завдання вторинної медичної профілактики та вкажіть дійові особи для її забезпечення.

23. Перерахуйте та охарактеризуйте види медичних оглядів.

24. Перерахуйте види величин в біостатистиці та дайте їх визначення.

25. Дайте визначення терміну «середні величини», перерахуйте їх види та вкажіть практичне застосування в охороні здоров'я.

26. Перерахуйте види графічних зображень та вимоги до їх побудови.

27. Види клінічних досліджень: визначення та умови проведення.

28. Дайте визначення терміну «Вірогідність результатів дослідження» та вкажіть, як оцінити коефіцієнт вірогідності при малій кількості спостережень ($n < 30$). Наведіть приклад.

29. Охарактеризуйте види взаємозв'язків поміж явищами та процесами та наведіть приклади.

30. Дайте визначення терміну «Кореляція» та наведіть приклади застосування

кореляції в практичній медицині

31. Генеральна сукупність, вибірка, репрезентативність вибірки: окресліть поняття. Вимоги до вибіркової сукупності.

Перелік рекомендованої літератури

1. Менеджмент в охороні здоров'я: навчально методичний посібник / за ред. Ю. В. Вороненька. К.: НМАПО, 2014.. 367 с.

2. Москаленко ВФ, Гульчій ОП, Голубчиков МВ. Біостатистика : підручник. К.: Книга плюс, 2009. 184 с.

3. Нові технології навчання менеджменту в медицині. Навчальний посібник

/За заг.ред. Ю.В.Вороненка, Н.Г.Гойди, О.П.Мінцера, М. Мітчелла. К: Книга плюс. 2009. 416 с.

4. Голубчиков М.В., Орлова Н.М., Кравчук Н.Г. Аудит медико-статистичної інформації в стаціонарах (лекція). Практика управління закладом охорони здоров'я. .2018. .6. . С. 69-78.

5. Лехан ВМ, Вороненко ЮВ, Максименко ОП. та ін. Епідеміологічні методи вивчення неінфекційних захворювань : Навчальний посібник. Дніпропетровськ:АРТ-Прес, 2004. 184 с.

6. Вороненко ЮВ, Гульчій ОП, Зоріна СМ. та ін. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. К.: Здоров'я, 2002. 357 с.

7. Столяров ГС, Вороненко ЮВ, Голубчиков МВ. Статистика охорони здоров'я: підручник. К.: КНЕУ, 2002. 230 с.

8. Вороненко ЮВ, Москаленко ВФ, Процек ОГ. та ін. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. зал. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. 680 с.

9. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». К.: МВЦ «Медінформ», 2018. 458 с.

10. Столяров ГС, Вороненко ЮВ, Голубчиков МВ. Статистика охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. Диск. К. : КНЕУ, 2000. 187 с.

11. Москаленко ВФ, Гульчій О П, Грузєва ТС. та ін. Громадське здоров'я: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл.. 3-тє вид. Вінниця : Нова книга, 2013. 560 с.

12. Голубчиков МВ, Орлова НМ, Белікова ІВ. Актуальні проблеми та напрями реформування служби медстатистики (Лекція)// Практика управління медичним закладом 2018. 11. С.27-32.

13. Голубчиков МВ, Орлова НМ. Міжнародний досвід використання інтегральних показників для моніторингу та оцінки стану здоров'я населення (Лекція)/. Україна. Здоров'я нації. .2017. .3 (44). С. 89-94.

14. Голубчиков МВ. та ін Методика перевірки стану обліку і звітності та вірогідності статистичної інформації у лікарняних закладах: методичні рекомендації . К.: МОЗ України, 2013. 20 с.

15. Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку . Київ : МБФ «Міжнародний

Альянс з ВІЛ/СНІДу в Україні», 2015. . 580 с.

16. Управління охороною здоров'я (для післядипломної освіти): Навчально-методичний посібник / за ред. Ю. В. Вороненка . К.: НМАПО, 2010. 3670 с.

13. УРОЛОГІЯ

1. Пієлонефрит. Класифікація. Клінічні форми гострого пієлонефриту і їх характеристика. Форми гнійного пієлонефриту. Тактика ведення. Рентгенологічні ознаки хронічного пієлонефриту Пієлонефрит вагітних.
2. Тактика уролога. Показання до пункції нефростомії при гострому пієлонефриті. Бактеріотоксический шок: причини, стадії, лікування. Особливості антибактеріальної терапії пієлонефриту. Тактика уролога при гнійному обструктивному пієлонефриті.
3. Ускладнена інфекція сечової системи: класифікація, особливості лікування. Гангрена Фурньє: етіологія, клініка, діагностика. Гострий епідидиміт: невідкладні заходи, диф. діагностика.
4. Гострий простатит: характеристика клінічних форм, ускладнення. Хронічний бактеріальний простатит: епідеміологія, клініка, діагностика, принципи терапії. Інтерстиціальний цистит: епідеміологія, етіологія, клініка. варіанти лікування
5. Сечокам'яна хвороба: епідеміологія, етіологія, клініка. Принципи діагностики та терапії нирково-кам'яної хвороби. Частота і особливість гематурії при сечокам'яній хворобі. Коралоподібні нефролітаз: класифікація. Клінічна картина конкременту сечоводу різної локалізації Показання до нефролітолапаксії. Показання до дистанційної літотрипсії каменів верхніх сечових шляхів.
6. Лікування хворих з конкрементами юкставезикальним і інтрамуральним відділів сечоводу. Тактика уролога у хворих з конкрементами сечоводу єдиної нирки. Сучасні методи терапії каменів порожнинної системи нирки, конкрементах обох сечоводів. Показання та протипоказання для ЧПНС. Техніка виконання.
7. Травматичне пошкодження нирок: класифікація, клініка. Проникаюче поранення паренхіми нирки. Променева діагностика травм нирок. Тактика при порожнинних розривах нирки. Тактика при заочеревинної гематоми внаслідок травми нирки. Показання до нефростомії при травмах нирок.
8. Діагностика розривів сечового міхура. Тактика хірурга при внутрібрюшинном розриві сечового міхура. Тактика хірурга при внебрюшинном розриві сечового міхура. Внутрішазова гематома: тактика хірурга.
9. Способи дренивання паравезикального простору при розриві сечового міхура. Пошкодження м / міхура в акушерсько-гінекологічній практиці. Діагностика. Тактика хірурга.
10. Лікування при вогнепальній рані.
11. Тупа травма промежини. Уретроррагія - тактика уролога. Уретроррагія, гематома промежини і мошонки. Скальпована рана статевого члена. Тактика. Лікувальні заходи. Класифікація травм органів мошонки. Діагностика травм

мошонки. Тактика уролога в залежності від виду пошкодження . Тактика. Лікувальні заходи.

12. Розрив кавернозного тіла - невідкладні заходи.Травма уретри.Класифікація. Роль УЗД при травмах органів сечової системи

13. Класифікація гідронефрозу. Основні причини, що призводять до гідронефрозу. Операція Хайнс-Андерсена при гідронефрозі - свідчення, техніка виконання. Операція Кальп - Де Вірд при гідронефрозі - свідчення, техніка виконання.

14. Операція Боари - свідчення, техніка виконання. Методики операцій Коена, Грегуара. Показання, техніка виконання. Операція Маркетті-Маршал- Кранца. Показання, техніка виконання.

15. Полікістоз нирок. Діагностика, лікування.

16. Нефроптоз - показання до оперативного лікування, основні види операцій.

17. Гипоспадія - класифікація, оперативне лікування. Оперативне лікування коротких стриктур уретри. Основні принципи резекції уретри. Основні принципи шкірних уретропластика. Оперативне лікування протяжних стриктур уретри

18. Операції при гідроцеле - характеристика, показання. Операція Лорда при водянці оболонки яєчка. Типи рефлюксу при варикоцеле Операція. Мармарапри варикоцеле.

19. Гіперплазія простати: показання до ТУР. Доброякісна гіперплазія простати: чesпузирная простатектомія. Діагностичний алгоритм ДГПЗ: анамнез і пальцеве ректальне дослідження, лабораторное, ультразвукове, уродинамическое, рентгенологічне дослідження.

20. Протипоказання для проведення ТУРП при доброякісній гіперплазії простати. Техніка виконання ТУР простати. ТУР-синдром. Малоінвазивні методи лікування ДГПЗ.

21. Хірургія і мінімальноінвазивні технології в лікуванні ДГПЗ. Медикаментозне лікування доброякісної гіперплазії простати. Показання до ендоскопічного лікування ДГПЗ. Ускладнення доброякісної гіперплазії простати: діагностика, лікування.

22. Роль УЗД в диференціальній діагностики ДГПЗ і РПЖ. Доброякісна гіперплазія простати: чesпузирная простатектомія. Діагностичний алгоритм ДГПЗ: анамнез і пальцеве ректальне дослідження, лабораторное, ультразвукове, уродинамическое, рентгенологічне дослідження.

23. Класифікація аномалій нирок. Клінічне значення аномалій сечостатевих органів. Аномалії мисок і сечоводів: діагностика, тактика ведення.

24. Крипторхізм: діагностика, тактика, принципи лікування. Основні типи операції при крипторхізмі

25. Міхурово-сечовідний рефлюкс у дітей: діагностика, тактика ведення.

26. Нетримання сечі у жінок: діагностики. Нетримання сечі у жінок: принципи лікування. ОПН.

27. Етіологія, діагностика та лікування. Класифікація ХНН. ХНН: клініка, діагностика та лікування. Показання до еферентної терапії при ГНН та ХНН.

28. Туберкульоз верхніх сечових шляхів: клініка. Туберкульозу нирок. Класифікація стадій розвитку туберкульозу нирок. Принципи діагностики та лікування туберкульозу нирок.

29. Гіпогонадотропний гіпогонадизм. Гормонзаместительная терапія. Метаболічний синдром. Первинний та вторинний гіпогонадизм
30. Ендоскопічне лікування стриктур уретри: показання, види, ускладнення.
31. Рак нирки: діагностика, лікування. Види нефректомії. Доступи. Поняття «радикальна нефректомія». Папілярна пухлина балії: клініка, діагностика. Класифікація нирковоклітинного раку.
32. Радикальна нефректомія і резекція при раку нирки. Показання. техніка операції. Принципи терапії уротеліальної карциноми ниркової миски. Лікування первинно метастатичного раку нирки. Показання до резекції нирки.
33. Класифікація раку сечового міхура. Лікування малоінвазивного раку сечового міхура. Роль БЦЖ-терапії в лікуванні поверхневого раку сечового міхура. Тактика хірурга при багатофокусному раку сечового міхура. Рак сечового міхура - показання до ТУР. Показання до цистектомії при раку сечового міхура. Цистектомія. Таргетная терапія.
34. Радикальна простатектомія. Показання. Техніка операції. Промежностная простаектомія. Роботасистірована простатектомія. Діагностика раку передміхурової залози. Онкомаркер раку простати. ПСА і мультифокальна біопсія. Групи ризику пацієнтів в залежності від морфологічних даних після простатектомії.
35. Сучасна концепція лікування раку передміхурової залози Брахітерапія. Паліативні операції при раку простати - ТУР, цистостомія, нефростомія . Зовнішня променева терапія раку простати. Максимальна андрогенна блокада і інтермітуюча гормональна супресія.
36. Симптоми нижніх сечових шляхів і сексуальна дисфункція, диффдіагностика запальних і пухлинних уражень яєчок.
37. Гематурія - верифікація джерела
38. Ерекільна дисфункція. Визначення, епідеміологія. Типи ерекільної дисфункції. Види соматогенної ерекільної дисфункції. Характеристика артеріальної ерекільної дисфункції. Характеристика венозної ерекільної дисфункції. Характеристика нейрогенної ерекільної дисфункції.
39. Роль цукрового діабету в розвитку ерекільної дисфункції. Симптоми нижніх сечових шляхів і сексуальна дисфункція. Ендокринна ерекільна дисфункція - основні причини. Поняття «рання еякуляція», методи лікування.
40. Медикаментозне лікування артеріальної ерекільної дисфункції. Діагностика венозної ерекільної дисфункції.
41. Хірургія венозної ерекільної дисфункції. Лікування ЕД у пацієнтів після операцій на органах малого таза (радикальна простатектомія, втручання на прямій кишці. Діагностика нейрогенної ерекільної дисфункції. Діагностика артеріальної ерекільної дисфункції. Імплантаційна хірургія ерекільної дисфункції.
42. Поняття асперматизм, види. Азооспермія. спермограма - норма і патологія, основні параметри. 43. Роль варикоцеле в розвитку інфертильності. Спермограма - норма і патологія, основні параметри.
43. Юридичні та морально-етичні аспекти в корекції статі.
44. Жіноча сексуальна дисфункція
45. Пороки розвитку статевого члена і уретри. коригувальних хірургія статевого члена.

46. Морфологія раку простати.
47. Стрес-інконтиненція: види операцій, патогенетическое обґрунтування. Слінгові операції при стрес-інконтиненції.
48. Оперативне лікування при стрес-інконтиненції
49. Гіперактивний сечовий міхур: етіологія, клініка, діагностика. Гіперактивний сечовий міхур: принципи, види терапії. Нейроанатомія нижніх сечових шляхів.
50. Нейродісфункція нижніх сечових шляхів: епідеміологія, етіологія, класифікація.
50. Нейростимуляція і нейромодуляції при нейрогенних дисфункціях НМП.
51. Гостра і хронічна сакральна стимуляція при порушеннях сечовипускання.
52. Інтрапузирная ін'єкційна терапія ботулінічний токсин типу А і Б при гіперактивном сечовому міхурі.
53. Синдром хронічної тазової болі: епідеміологія, етіологія, патогенез. Синдром хронічної тазової болі: клініка, діагностика, лікування.
54. Клінічна класифікація семіномних і несеміномних пухлин яєчка.
55. Оперативне лікування пухлин яєчка, в т.ч. заочеревинна лімфаденектомія. Хіміотерапія, променева терапія. Динамічне спостереження.
56. Доброякісні новоутворення статевого члена.
57. Рак статевого члена. Класифікація, діагностика. Лікування раку статевого члена.
58. Пухлини заочеревинного простору (екстраренальні). Класифікація клінічна і морфологічна пухлин заочеревинного ространство.
59. Пухлини надниркової залози. Диференціальна діагностика пухлин надниркової залози.
60. Особливості злоякісних пухлин у людей похилого віку. Корекція статі. Юридичні та морально-етичні аспекти в корекції статі. Жіноча сексуальна дисфункція. Інтерсексуальність.

Перелік рекомендованої літератури

1. Alan W. Partin, Alan J. Wein, et. all - Campbell Walsh Wein Urology, E-Book (12th ed.) – 2020.
2. Omar M. Aboumarzouk - Blandy's Urology, 3rd Edition – 2019.
3. David Thurtle, Suzanne Biers, Michal Sut, James Armitage. - Emergencies in Urology – 2017.
4. Philipp Dahm, Roger Dmochowski - Evidence-based Urology, 2nd Edition – 2018.
5. Vincenzo Mirone - Clinical Uro-Andrology, Springer - 2016.
6. Alan W. Partin, Louis R. Kavoussi, Craig A. Peters, Roger R. Dmochowski Campbell Walsh Wein Handbook of Urology, 1st Edition – 2022.
7. Joseph A. Smith Jr. MD, Stuart S. Howards MD, Glenn M. Preminger MD, Roger R. Dmochowski MD - Hinman's Atlas of Urologic Surgery Revised Reprint 4th Edition – 2019.
8. Jack McAninch, Tom Lue - Smith and Tanagho's General Urology, 19th Edition – 2020.

9. Борис Ю.Б. Методичні вказівки для лікарів-курсантів з циклу ТУ «Сучасні методи лікування сечокам'яної хвороби. Ендоурологія для урологів» / Борис Ю.Б., Боржієвський Ц.К., Боржієвський А.Ц., Воробець Д.З., Дмитрієнко В.В., Шеремета Р.З., Личковський О.Е., Пасічник С.М. // Друкарня Львівського медуніверситету, Львів, 2015, 13с.

10. Борис Ю.Б. Методичні рекомендації для практичних занять з лікарямикурсантами ПАЦ «Урологія» / Борис Ю.Б., Боржієвський Ц.К., Боржієвський А.Ц., Воробець Д.З., Дмитрієнко В.В., Шеремета Р.З., Личковський О.Е., Пасічник С.М. // Друкарня Львівського медуніверситету, Львів, 2015, 71с.

11. Пасечніков С.П. Урологія. Національний підручник для студентів вищих навчальних закладів 4 рівня акредитації / Пасечніков С.П., Возіанов С.О. Лісовий В.М., Шеремета Р.З., та ін. / Вінниця. Нова Книга 2013р. – 432 с.

14. ФТИЗИАТРІЯ

1. Збудник туберкульозу, його види і форми існування (L-форми), властивості. Поняття про персистування та реверсію мікобактерій туберкульозу.
2. Атипові мікобактерії. Класифікація. Мікобактеріози.
3. Основні епідеміологічні показники поширеності туберкульозу та їх оцінка.
4. Джерела туберкульозної інфекції. Виділення мікобактерій у навколишнє середовище.
5. Патогенез туберкульозу. Шляхи зараження та поширення мікобактерій в організмі людини. Імунітет при туберкульозі. Патоморфоз туберкульозу.
6. Клінічна класифікація туберкульозу.
7. Групи підвищеного ризику захворювання на туберкульоз.
8. Методи лабораторного виявлення мікобактерій туберкульозу. Визначення медикаментозної стійкості та її клінічне значення.
9. Методи рентгенологічного обстеження хворих на туберкульоз органів дихання.
10. “Обов’язкові” контингенти населення, які підлягають профілактичному обстеженню раз на рік.
11. Туберкулінодіagnostика. Застосування туберкулінових проб у виявленні інфікованості та захворювання на туберкульоз. Проба Манту з 2 ТО ППД-Л та оцінка її результатів. “Віраж” туберкулінових проб.
12. Диференціальна діагностика післявакциного (БЦЖ) та інфекційного імунітету у дітей і підлітків.
13. Основні принципи і методи лікування хворих на туберкульоз легень. Стандартні режими хіміотерапії.
14. Категорії лікування хворих на туберкульоз легень.
15. Критерії вилікування хворих на туберкульоз. Вилікування туберкульозу. Залишкові зміни та їх значення для виникнення рецидиву туберкульозу.
16. Хіміопротіфілактика туберкульозу. Соціальна протіфілактика туберкульозу. Санітарна протіфілактика туберкульозу. Інфекційний контроль.
17. Осередки туберкульозної інфекції, їх класифікація. Поточна і заключна

дезинфекція. Робота в осередку туберкульозної інфекції з профілактики та раннього виявлення туберкульозу в осіб, які перебувають в контакті з хворими на туберкульоз.

18. Вакцинація БЦЖ і БЦЖ-М, ревакцинація БЦЖ. Методика і техніка проведення вакцинації. Оцінка результатів. Ускладнення вакцинації (ревакцинації) БЦЖ.

19. Ранній період первинної туберкульозної інфекції. Туберкульоз невідстановленої локалізації. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.

20. Первинний туберкульозний комплекс. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

21. Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки. Ускладнення первинних форм туберкульозу.

22. Дисемінований туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

23. Вогнищевий туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

24. Інфільтративний туберкульоз легень. Клініко-рентгенологічні варіанти інфільтратів. Патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, наслідки. Казеозна пневмонія. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки. Туберкульома легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

25. Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень. Причини виникнення, патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки. Циротичний туберкульоз легень. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

26. Ускладнення туберкульозу: кровохаркання, легенева кровотеча. Патогенез, діагностика, лікування, невідкладна допомога. Ускладнення туберкульозу: спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Ускладнення туберкульозу: хронічне легеневе серце. Патогенез, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення туберкульозу: амілоїдоз внутрішніх органів у хворих на туберкульоз легень. Причини виникнення, клініка, діагностика, лікування.

27. Туберкульозний плеврит (в тому числі емпієма). Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

28. Міліарний туберкульоз. Патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностика, лікування, наслідки.

29. Клінічні форми позалегенового туберкульозу: туберкульоз нервової системи і мозкових оболонок, туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів, туберкульоз кісток і суглобів. Клініка, діагностика, лікування. Силікотуберкульоз. Патогенез, клініка, діагностика, лікування, наслідки.

30. Туберкульоз і ВІЛ/СНІД.

Перелік рекомендованої літератури

1. Наказ МОЗ України від 19.01.2023 № 102 «Про затвердження стандартів медичної допомоги "Туберкульоз"», 168 с.

2. Феценко Ю. І., Черенько С. О., Литвиненко Н. А. [та ін.]. Ведення

побічних реакцій під час лікування хворих на туберкульоз та коінфекцію (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД): метод. посібник для лікарів Київ, 2016. 93 с.

3. Фещенко Ю. І., Князевич В. М., Разнатовська О. М., Гріцова Н. А. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) .Київ.2017.

4. Петренко В.І., Долинська М.Г., Разнатовська О.М. Позалегеневий і міліарний туберкульоз у хворих на ко-інфекцію ТБ ВІЛ. К.2015. 112 с.

5. Петренко В.І., Долинська М.Г., Александрін А.В., Петренко В.В. Профілактика туберкульозу: навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів ВНМЗ IV рівня акредитації та лікарів. Київ: ТОВ «Ріджи», 2017. 88 с.

6. Статистичні дані за 2019 рік [Електронний ресурс] // Центр медичної статистики МОЗ України. 2019. Режим доступу до ресурсу: <http://medstat.gov.ua/ukr/statdan.html>.

7. Global tuberculosis report 2019 (2019). Geneva: World Health Organization. Available at: https://www.who.int/tb/publications/global_report/en/

8. Пульмонологія та фтизіатрія. Національний підручник у 2-х т. / за ред. Ю. І. Фещенко, В. П. Мельника, І. Г. Ільницького. – Київ-Львів: Атлас, 2011. – 1362 с.

9. Консолідовані настанови ВООЗ із лікування лікарсько-стійкого туберкульозу. / Туберкульоз Легеневі хвороби ВІЛ-інфекція.- 2019.- № 2(37). – С. 95-106.

10. Досягнення та складні питання щодо подолання туберкульозу в Україні (консолідований погляд з різних регіонів). / Л. Д. Тодоріко, В. І. Петренко, Ю. М. Валецький та ін. // Туберкульоз Легеневі хвороби ВІЛ-інфекція.- 2020.- № 1(40). – С. 10-17.

11. Ситуація щодо рецидивів туберкульозу в різних країнах світу / В. М. Мельник, В. Г. Матусевич, О. І. Новожилова та ін. // Український пульмонологічний журнал.- 2021.- № 2.- С.5-10.

12. Зведена настанова ВООЗ із туберкульозу. Модуль 5: Ведення туберкульозу в дітей і підлітків / Туберкульоз Легеневі хвороби ВІЛ-інфекція.- 2022.- № 1(48). – С. 66-102.

13. ВРАL: перші програмні результати операційного дослідження в межах проекту МБФ "Організація оптимальних технологій у сфері охорони здоров'я" та прокладання шляху до розширення в Україні / Ю. І. Фещенко, Н. А. Литвиненко, М. В. Погребна та ін. // Туберкульоз Легеневі хвороби ВІЛ-інфекція.- 2023.- № 1(52). – С. 5-10.

15. ХІРУРГІЯ

1. Рання діагностика та методи лікування ускладнених форм анаеробної інфекції.

2. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клінінка та діагностика ахалазії.

3. Класифікація ПХЕС.

4. Методи діагностики ПХЕС. Роль ЕРХПГ та МРХПГ.

5. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика гострого панкреатиту.

6. Консервативне та операційне лікування хворих на гострий панкреатит.

7. Шкала Ренсон у прогнозуванні перебігу гострого панкреатиту.
8. Сучасні методи діагностики неспецифічного виразкового коліту.
9. Диференційна діагностика хвороби Крота та неспецифічного виразкового коліту.
10. Класифікація гострої вісцеральної ішемії.
11. Методи діагностики вісцеральної ішемії спричиненої тромбозом або емболією мезентерійних судин.
12. Принципи хірургічного лікування гострої вісцеральної ішемії.
13. Класифікація та диференційна діагностика діабетичної мікро- та макроангіопатії.
14. Диференційна діагностика порушеної позаматкової вагітності.
15. Класифікація бойової травми живота.
16. Стадії перебігу ранового процесу.
17. Методи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі.
18. Методи остаточної зупинки зовнішньої кровотечі.
19. Класифікація та діагностика сепсису.
20. Клініка тампонади серця.
21. Класифікація торакальної травми.
22. Діагностика та лікування напруженого пневмотораксу.
23. Діагностика та лікування масивного гемотораксу.
24. Класифікація та диференційна діагностика діафрагмальних гриж.
25. Діагностика та лікування ехінококових кіст печінки.
26. Диференційна діагностика пошкодження органів черевної порожнини.
27. Ускладнення хірургічного лікування патології щитоподібної залози.
28. Принципи діагностики первинного гіперпаратиреозу.
29. Конвенційні та малоінвазійні методи лікування хворих на первинний гіперпаратиреоз.
30. Диференційна діагностика гострого апендициту.
31. Диференційна діагностика кишкової непрохідності.
32. Диференційна діагностика гострого калькульозного холецистититу.
33. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
34. Класифікація опіків.
35. Невідкладна допомога пацієнтам із відмороженнями.
36. Радикальні та паліативні операції у хворих на виразкову хворобу шлунка та 12палої кишки.
37. Принципи лікування та підготовка пацієнтів до операції з приводу гігантських рубцевих вентральних гриж.
38. Клініка та діагностика защемленої грижі.
39. Класифікація геморою.
40. Хірургічне та медикаментозне лікування геморою.
41. Методи діагностики дивертикульозу.
42. Класифікація аневризм аорти.
43. Принципи парентерального харчування.
44. Організація служби трансплантації в Україні. Керівні законодавчі та нормативні документи трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини.
45. Етичні, соціально-правові та релігійні аспекти донорства органів.

46. Визначення поняття смерті. Що таке смерть мозку, її констатація.
47. Топографічна анатомія та оперативна хірургія нирок, сечовивідної системи в аспекті трансплантації.
48. Показання, протипоказання до трансплантації нирки.
49. Топографічна анатомія та оперативна хірургія гепатобіліарної системи в аспекті трансплантації печінки.
50. Показання та протипоказання до трансплантації печінки.
51. Топографічна анатомія та оперативна хірургія підшлункової залози в аспекті трансплантації.
52. Хірургічна техніка трансплантації підшлункової залози.
53. Топографічна анатомія та оперативна хірургія тонкої кишки в аспекті трансплантації.
54. Показання, протипоказання для трансплантації тонкої кишки.
55. Топографічна анатомія та оперативна хірургія серця в аспекті трансплантації.
56. Показання, протипоказання для трансплантації серця і відбір потенційних реципієнтів.
57. Топографічна анатомія та оперативна хірургія легенів в аспекті трансплантації.
58. Показання та протипоказання для трансплантації легені.

Перелік рекомендованої літератури

1. Еталони практичних навичок зі спеціальності «Хірургія»: навч. посіб. / О.Є. Бобров [та ін.] ; Нац. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. – К. : Асканія, 2011. – 157 с.
2. Клінічна хірургія / За ред. Л.Я. Ковальчука, В.Ф. Сасенка, Г.В. Книшова. – Тернопіль: «Укрмедкнига», 2000. – 504 с.
3. Симптоми і синдроми у хірургії: навч. посіб. / І. Д. Герич, С. Д. Хіміч, А. С. Барвінська та ін.; за ред. І. Д. Герича, С. Д. Хіміча. –К.: ВСВ “Медицина” 2016. – 304 с.
4. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В., Поляруш В.В., Корольова Н.Д., Подолян В.М. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. К: Медицина, 2019. – 504 с.
5. Факультетська хірургія / За ред. В.О. Шідловського, М.П. Захараша. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 544 с. 6. Хірургічні хвороби: Підручник / [В.І. Бондарєв, Р.В. Бондарєв, О.О.Васильєв та ін.]; За ред. П.Г. Кондратенка. – Х.: Факт, 2006. – 816 с.
6. Damage Control Management in the Polytrauma Patient / H.C. Pare, A.Peitzman, W. Schwab, P. Giannoudis. – NY.: Springer, 2017. – 338 p.
7. Haimovici's Vascular Surgery / E. Ascher, F.J. Veith, P. Gloviczki [et al.] – West Sussex: Wiley-Blackwell, 2012. – 1317p.
8. Schwartz's principles of surgery 2-volume set / F. C. Brunickardi, D.K. Andersen, T.R. Billiar [et al.] – 11th ed. – Texas: The McGraw-Hill Professional, 2019.
9. Surgical Management of Hepatobiliary and Pancreatic Disorders, Second

Edition / Graeme J. Poston, Michael D'Angelica [et al.]. – CRC Press, 2010. - 514p.

10. Textbook of endocrine surgery / O.H. Clark, Q.-Y. Duh, E. Kebebew [et al.]. – Philadelphia: Elsevier, 2005. – 828p.

16. БІОХІМІЯ

1. Біохімічні методи досліджень у медицині для діагностики порушень метаболічних процесів. Аналіз можливих помилок під час проведення лабораторних досліджень.
2. Контроль якості в клінічній лабораторії.
3. Класифікація ферментів та методи визначення їх активності. Ізоферменти.
4. Діагностичне значення білків та індикаторних ферментів сироватки крові при різних патологічних станах.
5. Класифікація вітамінів. Гіпо- та гіпервітамінози. Біохімічна роль вітамінів, які приймають участь в енергетичному обміні та їх активні форми.
6. Обмін речовин (метаболізм) організму – загальні закономірності катаболічних та анаболічних процесів. Спільні стадії внутрішньоклітинного катаболізму біомолекул: білків, вуглеводів, ліпідів.
7. Діагностика цукрового діабету. Порушення толерантності до глюкози. Клінічне значення та діагностичні критерії біохімічних показників у крові та сечі при цукровому діабеті.
8. Вроджені та набуті розлади обміну вуглеводів. Клініко-діагностичне значення показників при порушеннях обміну вуглеводів у крові і сечі.
9. Класифікація ліпідів та методи їх визначення. Патобіохімія обміну ліпідів. Ожиріння, стеатоз, діагностичні критерії показників крові та сечі. Метаболічний кетоацидоз.
10. Холестерол сироватки крові: клініко-діагностичне значення визначення. Біохімічні основи порушення обміну ліпідів при атеросклерозі. Порушення ліпідного обміну при жовчекам'яній хворобі та його корекція фармпрепаратами.
11. Ліпопротеїни плазми крові. Фенотипування дисліпопротеїнемій. Клініко-біохімічна характеристика різних типів гіпер- та гіполіпопротеїнемій. Сфінголіпідози.
12. Патобіохімія обміну амінокислот. Клініко-біохімічна характеристика білкового обміну.
13. Молекулярні механізми синтезу ДНК та РНК. Біосинтез білка.
14. Клінічне значення та діагностичні критерії біохімічних показників залишкового азоту в крові та сечі. Види гіпо- та гіперазотемії.
15. Типові порушення нуклеотидного обміну. Сечова кислота, клініко-діагностичне значення визначення.
16. Білковий спектр сироватки крові в нормі. Клініко-біохімічна характеристика гіпо-, гіпер-, пара- та диспротеїнемій.
17. Біохімічні системи крові: згортальна, антизгортальна, фібринолітична, калікреїн-кінінова, ренін-ангіотензинова, система комплементу.
18. Фібринолітична система крові. Активатори та інгібітори. Антикоагулянтна система, класифікація, функції.

19. Гомеостатична роль печінки в обміні речовин цілісного організму. Клініко-біохімічні критерії захворювань гепатобіліарної системи.
20. Порушення ліпідного, білкового, пігментного обмінів при різних патологіях гепатобіліарної системи. Білірубін сироватки крові. Дифдіагностика жовтяниць.
21. Біохімічні синдроми та функціональні проби при дослідженні процесів обміну в клітинах печінки в нормі та при патології. Порушення біохімічних процесів в печінці при окремих захворюваннях, їх діагностична оцінка.
22. Детоксикаційна функція печінки; фази біотрансформації ксенобіотиків та ендогенних токсинів. Виникнення і природа розвитку толерантності до лікарських засобів.
23. Обмін порфіринів в нормі та при патології. Порушення обміну порфіринів, клініко-біохімічна характеристика порфірій.
24. Клініко-біохімічні параметри оцінки функціонального стану нирок. Нормальні та патологічні компоненти сечі.
25. Лабораторна діагностика порушень водно-електролітного балансу організму.
26. Показники кислотно-основного стану крові в нормі та при патології.
27. Медіатори та гормони імунної системи: інтерлейкіни, інтерферони, білково-пептидні фактори регуляції росту та проліферації клітин. Роль імунної системи в патогенезі COVID-19.
28. Особливості хімічного складу та метаболізму нервової тканини. Пептидергічна система головного мозку. Опіодні пептиди (енкефаліни, ендорфіни, динорфіни).
29. Біохімія сполучної тканини в нормі та при патології. Патохімія захворювань сполучної тканини. Мукополісахаридози.
30. Біохімія м'язової тканини в нормі та при патології. Клініко-біохімічна характеристика порушень серцево-судинної системи. Інтерпретація біохімічних показників крові.

Перелік рекомендованої літератури

1. Біологічна хімія: підручник. / Ю. І. Губський, І. В. Ніженковська, М. М. Корда [та ін.]; за ред. І. В. Ніженковської. – Вінниця: Нова книга, 2021. – 648 с.
2. Біохімія людини: підручник / Я. І. Гонський, Т. П. Максимчук ; За ред. Я.І. Гонського. — 3-тє вид., випр. і доп. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. — 732 с.
3. Клінічна біохімія: у 3 томах; підручник. /за ред. Г.Г. Луньової – Львів: Магнолія 2006, 2021. – 400 с.
4. Клінічна біохімія: Підручник / Д.П. Бойків, Т.І. Бондарчук, О.Л. Іванків та ін.; За ред. О.Я. Складярова. – К.: Медицина, 2006. – 432 с.
5. Клінічна лабораторна діагностика: підручник / Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь, О.О. Ястремська та ін. — 2-е видання. —К:Медицина, 2021. — 472 с.
6. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 1 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. – 280 с.

7. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. – 800 с.
8. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 3 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. – 664 с.
9. Національний стандарт України Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності EN ISO 15189:2015, IDT. ДСТУ EN ISO 15189:2015. – Київ: ДП УкрНДНЦ. – 2015. – 46 с.
10. Основи статистичної обробки результатів досліджень для забезпечення внутрішньолабораторного та міжлабораторного контролю якості. Методичні рекомендації // Лаповець Л. Є., Максимюк Г. В., Ястремська О. О. та ін. – Львів, 2017. – 45 с.
11. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін: посібник: 29 видання / Мостовий Ю.М. – Видавець Костюшин В.В., 2023. – 800 с.
12. Функціональна біохімія: підручник / Н. О.Сибірня, Г. Я.Гачкова, І. В.Бродяк та ін.; за ред. Н. О. Сибірної – Львів, ЛНУ ім. І. Франка, 2018. – 644 с.
13. Harper`s Illustrated Biochemistry / Rodwell V. W., Bender D. A., Botham K. M., Kenelly P. J., Weil P. A. 31st ed. – USA: The Mc-Graw-Hill Companies Inc., 2018. – 800 p.
14. Lehninger A. Principles of Biochemistry / David L. Nelson, Michael Cox. – New York : W. H. Freeman and Company, 2021. – 1260 p.
15. Lippincott Illustrated Reviews: Biochemistry. 7th edition. D. R. Ferrier. – Wolters Kluwer, 2017. – 565 p.
16. McKee T., McKee J. R. Biochemistry. The molecular basis of life. – Seventh edition. Oxford University Press, 2019. – 448 p.
17. Nelson D. L., Cox M.M. Lehninger Principles of Biochemistry. 8-th edition. – W.H. Freeman and Company, New York, 2021. – 1328 p.
18. Satyanarayana U., Chakrapani U. Biochemistry. Fifth edition. – N.Delhy: Elsevier, co-published with Book and Allied, 2017. – 788 p.
19. Полювання вчених на коронавірус SARS-COV-2, що викликає COVID-19: наукові стратегії подолання пандемії. / С. В. Комісаренко // Вісник НАН України. – 2020, №8. – С. 29-71.

17. МІКРОБІОЛОГІЯ

1. Визначення мікробіології як науки. Галузі мікробіології. Предмет і завдання медичної мікробіології.
2. Виготовлення бактеріоскопічних препаратів. Барвники та допоміжні реактиви. Прості та складні методи фарбування.

3. Бактеріологічний метод дослідження.
4. Вплив фізичних, хімічних та біологічних факторів на мікроорганізми. Стерилізація. Методи та засоби стерилізації. Контроль ефективності стерилізації. Асептика. Антисептика.
5. Явище антагонізму мікробів. Роль вітчизняних мікробіологів у розвитку вчення про антагонізм мікробів. Антибіотики, загальна характеристика.
6. Стійкість мікробів до лікарських препаратів, механізми утворення стійких форм. Методи визначення чутливості мікробів до антибіотиків.
7. Інфекція. Фактори, що зумовлюють виникнення інфекційного процесу. Роль мікроорганізмів у інфекційному процесі. Патогенність, вірулентність, одиниці виміру, методи визначення.
8. Фактори патогенності мікроорганізмів, їх загальна характеристика.
9. Фази розвитку інфекційного процесу. Механізми зараження патогенними мікроорганізмами. Періоди інфекційної хвороби.
10. Вчення про імунітет. Етапи розвитку імунології.
11. Вакцини. Історія одержання. Класифікація вакцин.
12. Анатоксини, їх одержання, очищення, одиниці виміру, використання, оцінка.
13. Особливості біології вірусів.
14. Методи культивування вірусів.
15. Особливості патогенезу вірусних інфекцій.
16. Методи вірусологічної діагностики. Виділення та ідентифікація вірусів.
17. Коки, їх загальна характеристика. Біологічні властивості, класифікація, практичне значення.
18. Ентеробактерії, їх еволюція. Значення в розвитку патології людини. Мікробіологічна діагностика колієнтериту. Ешеріхії, їх властивості. Патогенні серовари ешеріхій, їх диференціація. Мікробіологічна діагностика колієнтериту.
19. Холерні вібріони, біологічні властивості, біовари. Патогенез і імунітет при холері. Методи мікробіологічної діагностики холери та їх оцінка. Специфічна профілактика і терапія холери.
20. Рід Шигел, біологічні властивості, класифікація. Патогенез дизентерії.
21. Бордетели, їх властивості. Збудник коклюшу, морфологічні, культуральні, антигенні властивості. Мікробіологічна діагностика і специфічна профілактика коклюшу.
22. Загальна порівняльна характеристика анаеробних бактерій, їх значення в розвитку патології людини. Особливості мікробіологічної діагностики захворювань, спричинених анаеробами. Анаеробні неклостридіальні бактерії (бактероїди та ін.), їх біологічні властивості.
23. Коринебактерії, характеристика. Еволюція коринебактерій. Біовари дифтерійних паличок. Токсиноутворення, генетичні детермінанти токсигенності. Вимірювання сили токсину. Патогенез дифтерії, імунітет. Мікробіологічна діагностика бактеріоносійства. Диференціація збудника дифтерії і сапрофітних коринебактерій.
24. Збудник дифтерії, біологічні властивості. Характеристика екзотоксину. Специфічна профілактика і терапія дифтерії. Виявлення антитоксичного імунітету.

25. Збудник туберкульозу, біологічні властивості. Мікробіологічна діагностика, профілактика, лікування.
26. Клінічна мікробіологія. Об'єкт досліджень. Предмет, завдання, методи. Критерії етіологічної ролі умовно-патогенних мікробів, виділених з патологічного осередка.
27. Внутрішньолікарняна інфекція, умови її виникнення. Властивості лікарняних ековарів мікроорганізмів. Мікробіологічна діагностика гнійно-запальних, опікових інфекцій та інфекцій ран, спричинених лікарняними штамами
28. Санітарна мікробіологія, предмет, завдання. Значення санітарної мікробіології в діяльності лікаря.
29. Принципи санітарно-мікробіологічних досліджень об'єктів навколишнього середовища, їх оцінка.
30. Санітарно-показові мікроорганізми, які використовують при оцінці якості води

Перелік рекомендованої літератури

1. Вірусологія. Навчальний посібник для лабораторних занять / В. П. Поліщук, І. Г. Будзанівська, Т. П. Шевченко та ін. — К. : ЦП «Компринт», 2017. — 242 с.
2. Медична мікробіологія. Посібник з мікробних інфекцій: патогенез, імунітет, лабораторна діагностика та контроль: 19-е видання: у 2 томах. Том 1 / Майкл Р. Барер, Вілл Ірвінг, Ендрю Свонн, Нелюн Перера/ переклад Сергій Климнюк та інші. - Всеукраїнське спеціалізоване видавництво : Медицина, 2020. — 434с.
3. Люта В. А., Кононов О. В. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень та основами імунології. - К.: ВСВ «Медицина», 2018. - 576 с. 3.
4. Мікробіологія з основами імунології: підручник, Данилейченко В.В., Федечко Й.М., Корнійчук О.П., Солонинко І.І.; за ред. В.В. Данилейченка, Й.М. Федечка. — К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 2-е вид., переробл. і допов. — 376 с.
5. Медична мікробіологія, вірусологія та імунологія (під ред. акад. Широбокова В.П.). — Вінниця., — Нова книга. — 2011.- 951 с.
6. Мікробіологія, вірусологія та імунологія в запитаннях та відповідях ; за заг. ред.: В.П. Широбокова, С.І. Климнюка. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2019. - 340 с.
7. Мікробіологія, вірусологія та імунологія (під ред. проф. Данилейченко В.В., Корнійчук О.П.). — Вінниця., — Нова книга. — 2017.- 371 с.
8. Medical Microbiology and Immunology = Медична мікробіологія та імунологія : підручник для студентів медичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів ВМНЗ, які навчаються англійською мовою / М. Tymkiv, О. Korniyshuk, S. Pavliu, М. Мішина, Н. Філімонова, Н. S. Klymnyuk, І. Вовк, - Vinnytsya : Nova Knyha, 2019. - 416 р.
9. С.І. Климнюк, І.О. Ситник, В.П. Широбоков. Практична мікробіологія : навчальний посібник; за заг.ред.: В.П. Широбокова, С.І. Климнюка. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 576 с.

18. НОРМАЛЬНА АНАТОМІЯ

1. Кістки мозкового черепа, їх розвиток, з'єднання, вікові особливості.
2. Кістки лицевого черепа, їх розвиток, з'єднання, вікові особливості.
3. Основа черепа: отвори, канали, судини та нерви, що в них проходять.
4. Сконева, підсконева, крило-піднебінна ямки, їх стінки, сполучення, вміст.
5. М'язи, фасції, топографія ший.
6. М'язи живота, піхва прямого м'яза живота, біла лінія живота, пахвинний канал (стінки, отвори, вміст).
7. Морфо-функціональна характеристика плечового суглоба, м'язи, які виконують рухи в плечовому суглобі, їх іннервація.
8. Морфо-функціональна характеристика ліктьового суглоба, артеріальна сітка ліктьового суглоба, м'язи, які виконують рухи в ліктьовому суглобі, їх іннервація.
9. Морфо-функціональна характеристика кульшового суглоба, м'язи, які виконують рухи в кульшовому суглобі, їх іннервація.
10. Морфо-функціональна характеристика колінного суглоба, артеріальна сітка колінного суглоба, м'язи, які виконують рухи в колінному суглобі, їх іннервація.
11. Язик, розвиток, вади розвитку, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
12. Зуби, розвиток, вади розвитку, будова, кровопостачання, іннервація.
13. Шлунок, розвиток, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
14. Печінка, розвиток, будова, функції, кровопостачання (дивна сітка печінки), іннервація.
15. Підшлункова залоза, розвиток, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
16. Легені, розвиток, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
17. Нирка, розвиток, вади розвитку, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
18. Яєчко, розвиток, вади розвитку, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
19. Яєчник, розвиток, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
20. Матка, розвиток, вади розвитку, будова, функції, кровопостачання, іннервація.
21. Морфо-функціональні особливості спинного мозку.
22. Морфо-функціональні особливості довгастого мозку.
23. Морфо-функціональні особливості середнього мозку.
24. Морфо-функціональні особливості мозочка.
25. Морфо-функціональні особливості проміжного мозку.
26. Локалізація функціональних центрів у корі головного мозку.
27. Морфо-функціональна характеристика білої та сірої речовини кінцевого мозку.
28. Проекційні шляхи.
29. Зоровий аналізатор.
30. Слуховий аналізатор.

Перелік рекомендованої літератури

1. Анатомія людини у трьох томах / А. С. Головацький, В. Г. Черкасова, М. Р. Сапін, Я. І. Федонюк. – Вінниця: Нова книга, 2006, 2007, 2008 рр.
2. Анатомія людини. В двох частинах. / Під ред. К. А. Дюбенка. – К: ЗАТ «Атлант-UMS», 2004. – 689 с.
3. Анатомія людини. В трьох томах / Під ред. В. Г. Ковешнікова. – Луганськ: Видавництво «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2005. – 328 с.
4. Анатомія скелета людини: за матеріалами Львівського анатомічного музею. Львів: ЛНМУ ім. Данила Галицького / В. Б. Фік, М. Н. Цитовський, Ю. Я. Кривко, Б. Д. Кордис, Л. Р. Матешук-Вацеба, О. С. Фітькало. – Львів. - 2016. - 294 с.
5. Матешук-Вацеба Л. Р. Нормальна анатомія: навчально-методичний посібник / Л. Р. Матешук-Вацеба; Львівський національний медичний ун-т ім. Д. Галицького. – Львів: Наукове товариство ім. Шевченка; Вінниця: Нова Книга, 2019. – 432 с.: іл.
6. Дюбенко К. А. Анатомічна термінологія / К. А. Дюбенко. – К.: Поліграф. Книга, 2001. – 392 с. Міжнародна анатомічна номенклатура / За ред. І. І. Бобрика, В. Г. Ковешнікова. – Київ: Здоров'я, 2001. – 328с.
7. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські та англійська) / О. І. Ковальчук. – К.: Книга-плюс, 2023.-128с.
8. Нетлюх М. А. Українсько-латинський анатомічний словник / М. А. Нетлюх. – Львів, 2000. – 215 с.
9. Неттер Ф. Г. Atlas of Human Anatomy = Атлас анатомії людини: переклад 7-го англ. Вид.: двомовне вид. / Френк Г. Неттер; наук. Ред. Перекладу Л Р. Матешук-Вацеба, І. Є. Герасимюк, В. В. Кривецький, О. Г. Попадинець. – К. – ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
10. Friedrich Paulsen. Sobotta. Atlas der Anatomie des Menschen / Friedrich Paulsen, Jens Waschke. – München: Urban & Fischer, 2011. – 416 S.
11. Неттер, Френк Г. / Атлас анатомії людини з латинською термінологією: переклад 7-го англ. вид. / Френк Г. Неттер; наук. ред. укр. вид.: Л.Р. Матешук-Вацеба, Л.Ю. Смольська, Д.Ю. Коваль-Гнатів.- К. : ВСВ “Медицина”, 2023.-655с.

Додаткова

1. Анатомічний музей Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького / Б. С. Зіменковський, Л. Р. Матешук-Вацеба, У. Є. Підвальна, Б. Д. Кордис. – Львів: Медицина світу, 2020. – 136 с., іл.
2. Діяльна анатомія черепних нервів / А. М. Закрута, Ю. Я. Кривко, В. Б. Фік, І. А. Танчин, М. П. Закрута. – Львів. – 2003. – 196 с.
3. Дюбенко К. А. Міжнародна анатомічна номенклатура / К. А. Дюбенко. – К.: Перун, 1997. – 143 с.
4. Фік В. Б. Вступ до рентгеноанатомії. Рентгеноанатомія кісток та їх сполучень / В. Б. Фік // Методична розробка для викладачів студентів. – Львів, 2002. – 26 с.
5. Фиськова Л. Б. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів

- при вивченні рухового апарату. Ч.1. Osteologia. Вид. 2-е, перероб., доп. / Л. Б. Фиськова, Л. Р. Матешук-Вацеба. – ЛДМУ, Львів, 1998. – 64 с.
6. Netter F. H. Atlas of Human Anatomy. Ciba-geigy limited / F. H. Netter. – Switzerland, 1991. – 514 p.
7. Rauber-Kopsch. Lehrbuch und atlas der anatomie des menshen / Rauber-Kopsch. – Bend I. Leipzig, 1940. – 500 S.

19. НОРМАЛЬНА ФІЗІОЛОГІЯ

1. Оцінка впливу характеру харчування на здоров'я нащадків.
2. Оцінка впливу стресу на здоров'я нащадків.
3. Фізіологічні основи стресу, роль стресу і дистресу під час вагітності.
4. Роль стресу на структурно - функціональну систему «організм матері-плацента-плід».
5. Оцінка впливу характеру харчування на здоров'я нащадків у аспекті персоналізованої медицини.
6. Впливу стресу на функціональну активність білої жирової тканини нащадків.
7. Впливу стресу на функціональну активність бурої жирової тканини нащадків.
8. Впливу гіперкалорійного нутрієнтного складу їжі вагітної на функціональну активність білої жирової тканини нащадків.
9. Впливу гіперкалорійного нутрієнтного складу їжі вагітної на функціональну активність бурої жирової тканини нащадків.
10. Вплив гіперкалорійного нутрієнтного складу їжі на гепатоцелюлярну реорганізацію у нащадків
11. Фізіологічна активність жирової тканини у аспекті вікових змін.
12. Фізіологічна активність жирової тканини та її взаємодія з гіпоталамо-гіпофізарно наднирниковою віссю.
13. Вплив пренатального стресу та нераціонального харчування на активність жирової тканини та печінки.
14. Адаптаційно-компенсаторні механізми адипоцитарної проліферації та їх біомаркери ранніх порушень в організмі.
15. Фізіологічні засади ембріонального походження хвороб.
16. Дослідження функціональної активності плаценти для формування фетального метаболізму.
17. Порівняння функціонування фетальної гіпоталамо-гіпофізарно-адrenalової осі у різні періоди гестації.
18. Дослідження синдрому пренатального стресу або синдрому стресованих нащадків («Stressed Offspring Syndrome», «SOS-синдром») за умов експериментального моделювання.
19. Дослідження факторів ризику перепрограмування регулювальних систем плода із формуванням «спотвореного метаболічного фенотипу» у нащадків.
20. Чинники довкілля як чинники ризику фізіологічних зрушень.
21. Вплив важких металів на показники гомеостазу організму.
22. Вплив дисбалансу есенціальних мікроелементів на показники гомеостазу організму.

23. Вплив екологічних чинників на репродуктивне здоров'я жінок.
24. Дослідження вмісту токсичних (свинцю, кадмію) та есенціальних (міді, цинку) мікроелементів у крові жінок.
25. Оцінка зв'язків між вмістом мікроелементів у крові жінок та ризиком виникнення ускладнень в різні триместри гестації.
26. Шляхи прогнозування та розрахунку індивідуального ризику розвитку гестаційних ускладнень.
27. Організаційно-методичні аспекти медичного спостереження за перебігом вагітності в контексті впливу мікроелементів як чинників ризику.
28. Алгоритм фізіологічного моніторингу здоров'я за показниками вмісту в крові токсичних і есенціальних мікроелементів.
29. Сучасні засади фізіологічного моніторингу здоров'я нащадків за умов впливу ксенобіотиків.
30. Організація фізіологічного моніторингу перебігу вагітності з метою прогнозування індивідуального ризику розвитку гестаційних ускладнень

Перелік рекомендованої літератури

1. Фізіологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів / В.Г. Шевчук, В.М. Мороз, С.М. Белан, Йолтухівський М.В. [та ін.]; за редакцією В.Г. Шевчука. – Вінниця : Нова Книга, 2015.
2. Аббас Ф.К. та ін. Основи імунології. Функції та розлади імунної системи. Медицина, Київ, 2020, 328 с.
3. Сабо Ш., Сабо К., Заячківська О. Стрес: від Ганса Сельє до сьогодні. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2019.- 120 с.
4. Фізіологія дихання. Методичні вказівки до практичних занять для докторів філософії медичного факультету / к.м.н. доц. О.І. Мельник, к.м.н., доц. О.І. Чупашко, к.м.н., доц. Ю.С. Петришин. За редакцією д.мед.н., проф., член-кореспондента НАМН України, Заслуженого діяча науки і техніки України, М.Р. Гжегоцького. Львів. – 2017 - 45 с.
5. Фізіологія крові: методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів (магістрів) медичного факультету (IV семестр навчання) / [Н.В. Суходольська, С.М. Ковальчук, І.Є. Дзісь, Р.О. Піняжко] // за ред.: О.С. Заячківської. – Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. – 60 с.
6. Фізіологія кровообігу системи. Методичні вказівки для докторів філософії медичного факультету (магістерський рівень) / ас. Ковальчук І.М., за редакцією д.м.н., проф. Заячківської О.С. – Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького. - Львів. 2017. - 91ст.
7. Фізіологія процесів виділення. Методичні вказівки до практичних занять для докторів філософії медичного факультету (магістерський рівень) / к.мед.н., ас. Погорецька Я. О.. За редакцією д.м.н., проф. Заячківської О.С. – Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького. Львів. 2017. – 40 с.
8. USLME STEP 1. QBank, 2018.
9. STEP 1/ Lecture Notes 2018 Physiology. Kaplan Medical. 2018, 425 p.

20. ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ

1. Рівні дослідження структурних основ хвороб, основні методи патоморфологічних досліджень.
2. Морфогенез та морфологія дистрофій.
3. Пошкодження і загибель клітин та тканин. Некроз і апоптоз – морфологічні прояви смерті клітини.
4. Морфологія та наслідки порушень при різних видах гіперемій.
5. Морфогенез та патоморфологія ішемії та інфаркту.
6. Визначення та морфогенез видів кровотечі, крововиливу.
7. Патоморфологія, види, наслідки тромбозу, емболії та ДВЗ-синдрому.
8. Визначення, види, морфологічна характеристика, клінічне значення ексудативного та продуктивного запалення.
9. Морфологічна характеристика різних видів гіперчутливості.
10. Визначення, загальна морфологічна характеристика процесів адаптації та компенсації.
11. Види регенерації: фізіологічна, репаративна, патологічна, морфогенез регенераторного процесу.
12. Визначення пухлинного росту. Сучасні теорії канцерогенезу. Визначення дисплазії, її види, роль дисплазії у канцерогенезі. Морфогенез та гістогенез пухлин. Види росту пухлин.
13. Загальна характеристика та номенклатура пухлин з тканин, що походять з епітелію.
14. Загальна характеристика та номенклатура пухлин тканин, що походять з мезенхіми.
15. Морфологічні особливості пухлин з тканин, що походять з мезенхіми.
16. Морфологічні особливості пухлин нервової тканини.
17. Морфологічні особливості пухлин, що походять із меланін-утворюючої тканини. Невуси, їх різновиди. Меланоми, її морфологічні форми
18. Визначення, класифікація, загальна морфологічна характеристика лейкозів та лімфом.
19. Визначення, класифікація та морфологічна характеристика анемій, тромбоцитопеній та тромбоцитопатій, коагулопатій.
20. Визначення атеросклерозу, фактори ризику, сучасні теорії. Морфогенез атеросклерозу. Клініко-морфологічні форми атеросклерозу
21. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при гострій та хронічній ішемічній хворобі серця.
22. Гіпертонічна хвороба та вторинні артеріальні гіпертензії: визначення, фактори ризику, морфологічні зміни.
23. Морфологічна характеристика, наслідки ішемічного та геморагічного інсульту.
24. Етіологія, класифікація, морфогенез, морфологічна характеристика ревматизма. Ендокардит, міокардит, перикардит і панкардит: класифікація, морфологічна характеристика, ускладнення.
25. Морфологія суглобових проявів (стадії прогресування ревматоїдного поліартриту), ускладнення і наслідки ревматоїдного артрити та хвороби

Бехтерева

26. Морфогенез, патоморфологія, ускладнення та причини смерті при системних хворобах сполучної тканини (системному червоному вовчаку, системному склерозі, дерматоміозиті).

27. Патоморфологія системних та АНЦА-асоційовані васкулітів: вузликового періартеріту, артеріту Такаюсу, скроневого (гігантоклітинного) артеріту, облітераційного тромбангіїту, хвороби Кавасакі, пурпури Шенляйн-Геноха, хвороби і синдрому Рейно, мікроскопічного поліангіїту, гранулематозу з поліангіїтом (Вегенера), еозинофільного гранулематозу з поліангіїтом (синдром Черджа-Строса).

28. Морфологічні прояви та ускладнення пневмоній: лobarної,вогнищевої та інтерстиційної пневмонії.

29. Морфологічна характеристика та ускладнення хронічних неспецифічних захворювань легень (хронічного бронхіту, хронічної обструктивної емфіземи, бронхоектатичної хвороби, бронхіальної астми).

30. Морфологічна характеристика хронічних дифузних інтерстиційних хвороб легень.

31. Морфологічна характеристика пухлин верхніх дихальних шляхів, раку легень.

32. Морфологічна характеристика гострого та хронічного гастритів.

33. Етіологія, класифікація, патоморфологічні прояви та ускладнення виразкової хвороби.

34. Рак шлунка. Макроскопічні і гістологічні форми. Особливості метастазування.

35. Патоморфологія та диференційна діагностика неспецифічного виразкового коліту та хвороби Крона.

36. Клініко-морфологічні форми та ускладнення апендициту.

37. Синдром мальабсорції: причини, морфологічні прояви.

38. Пухлини кишки: патоморфологічна характеристика, особливості пухлинного росту та метастазування.

39. Морфологічна характеристика, прогноз стеатозу печінки.

40. Визначення, морфологічна характеристика, прогноз токсичної дистрофії печінки.

41. Морфогенез, форми, морфологічна характеристика гострого та хронічного гепатиту.

42. Морфологічна характеристика найважливіших типів цирозу.

43. Рак печінки, патоморфологічна характеристика.

44. Патоморфологія жовчно-кам'яної хвороби, гострого та хронічного холециститу.

45. Морфологічна характеристика, ускладнення гострого та хронічного панкреатиту.

46. Сучасна клініко-морфологічна класифікація хвороб нирок. Морфологічна характеристика та наслідки гломерулопатій (після стрептококового гломерулонефриту, швидко прогресуючого, хронічного гломерулонефриту, ідіопатичного нефротичного синдрому, мембранозної нефропатії, фокального сегментарного склерозу).

47. Морфологічна характеристика, прогноз гострої та хронічної ниркової

недостатності.

48. Морфологічна характеристика, прогноз тубуло-інтерстиційного нефриту, гострого та хронічного пієлонефриту, нефролітіазу.

49. Морфологічні особливості пухлин нирок і сечового міхура.

50. Морфологічна характеристика, наслідки запальних захворювань, передракових процесів та пухлин шийки матки, ендометрія та міометрія, молочних залоз.

51. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки доброякісної нодулярної гіперплазії та раку передміхурової залози.

52. Класифікація, морфологічна діагностика, ускладнення і наслідки ектопічної вагітності.

53. Інфекції що передаються статевим шляхом (сифіліс, гонорея, папілома-вірусна інфекція, хламідіоз, уреаплазмоз, трихомоніаз).

54. Пренатальна патологія (гаметопатії, бласто-, ембріо-, фетопатії).

55. Перинатальна патологія (асфіксія плода та новонародженого, пологова травма, внутрішньочерепні крововиливи, інфекційні захворювання TORCH-комплексу, вроджений сифіліс).

56. Морфологічна характеристика, ускладнення та причини смерті при захворюваннях гіпоталамо-гіпофізарної системи (хвороба Іценко-Кушинга, акромегалія, нецукровий діабет).

57. Морфологічна характеристика та ускладнення цукрового діабету. Морфологічна характеристика діабетичної макро- та мікроангіопатії.

58. Морфологічна характеристика та ускладнення захворювань щитовидної залози (мультинодулярний зоб, хвороба Грейвса, гіпотиреозидизм, тиреоїдит Хашімото).

59. Морфологічна характеристика та ускладнення нейродегенеративних захворювань нервової системи: хвороби Альцгеймера, розсіяного склероза, бокового аміотрофічного склерозу, постреанімаційної енцефалопатії.

60. Захворювання шкіри: термінологія, що відображає патологію шкіри. Морфологічна характеристика запальних та міхурцевих захворювань шкіри (екзематозний дерматит, нейродерміт, псоріаз, вітряна віспа та оперізуючий лишай, герпетичний дерматит, пемфігус, бульозний пемфігоїд, мультиформна еритема).

61. Загальна характеристика інфекційного процесу: вхідні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб. Варіанти місцевих і загальних реакцій при інфекціях.

62. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при кишкових інфекціях (бактеріальній дизентерії, черевному тифі, сальмонельозі, йерсініозі).

63. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при респіраторних вірусних інфекціях.

64. Морфологічна характеристика, ускладнення пріонових уражень ЦНС.

65. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при ВІЛ/СНІДі.

66. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при дитячих інфекціях (кору, інфекційному моновірусозі, епідемічному паротиті, дифтерії, скарлатині, кашлюку, поліомієліті, вітряній віспі).

67. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при туберкульозі (первинному, після первинному гематогенному та вторинному).
68. Клініко-анатомічні форми сепсису: септицемія, септикопемія, септичний (інфекційний) ендокардит.
69. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при особливо небезпечних інфекціях; чума, туляремія, сибірка, холера.
70. Патологічна анатомія грибкових інфекцій: дерматомікозів, актиномікозу, кандидозу, аспергільозу.

Перелік рекомендованої літератури

1. Патоморфологія: нац. Підруч. / В.Д.Марковський, В.О.Туманський І.В. Сорокіна П20 та ін., за ред. В.Д.Марковського, В.О.Туманського. — К.: ВСВ «Медицина», 2015 — 936с., кольор.вид. ISBN 978-617-505-450-5.
2. Шлопов В.Г. Патологічна анатомія : підручник / В. Г. Шлопов. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 768 с.
3. Гасюк А.П. Загальна та спеціальна патологічна анатомія (рейтингова система): навч. посіб. / А. П. Гасюк [и др.]. - Полтава : Українська медична стоматологічна академія, 2004. - 309 с.
4. Зербіно Д.Д., Багрій М.М., Боднар Я.Я., Діброва В.А. Атлас. Патоморфологія. Гістологія. Вінниця. НОВА КНИГА. –2016. – 800с.
5. Патологічна анатомія: Підручник / Струков А.І., Серов В.В. / Пер. з рос. 4-го вид., стереотипне. – Х.: Факт, 2004. – 864 с., іл..
6. Kumar V. Robbins Basic Pathology / Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C. – Canada: Elsevier Health Sciences, 2013 – 910 p.
7. Anderson's Pathology // Edited by John M. Kissane. The C.V. Mosby Company. – Toronto – Philadelphia, 1990. –2196 p.
8. Основи патології за Роббінсом і Кумаром. Віней Кумар, Абул К. Аббас, Андреа Т. Дейруп. Пер. з англ. 11-е видання. – Медицина, 2024 – 903 с., іл.
9. Патоморфологія. Спеціальна патоморфологія. Боднар Я. Я., Волошин В. Д., Романюк А. М., Гаргін В. В. Вінниця : Нова Книга, 2021. - 528 с., іл.
10. Патоморфологія. Загальна патоморфологія. Боднар Я. Я., Волошин В. Д., Романюк А. М., Гаргін В. В. Вінниця : Нова Книга, 2021. - 248 с., іл.

21. ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ

1. Патофізіологія як наука: визначення, предмет і завдання, зв'язок з іншими науками, значення для клініки. Методи патофізіології. Експеримент: визначення, види експерименту, їх характеристика.
2. Основні етапи проведення експериментальних досліджень. Сучасні методи і методики моделювання патологічних процесів.
3. Основні поняття нозології - здоров'я, хвороба, патологічний стан, патологічний процес, типовий патологічний процес, патологічна реакція: визначення, приклади.
4. Класифікація етіологічних чинників, поняття про фактори ризику. „Хвороби цивілізації”. Принципи етіотропної, патогенетичної і симптоматичної

терапії.

5. Патогенез: визначення. Патологічні (руйнівні) і пристосувально - компенсаторні (захисні) явища в патогенезі.
6. Причинно-наслідкові зв'язки, роль *circulus vitiosus* в патогенезі; поняття про головну та другорядні ланки патогенезу.
7. Реактивність та резистентність: визначення, види та механізми, що їх забезпечують.
8. Алергія: визначення, принципи класифікації алергічних реакцій.
9. Алергени: визначення, класифікація і характеристика. Шляхи проникнення до організму
10. Пошкодження клітини, принципи класифікації. Універсальні механізми клітинного пошкодження.
11. Артеріальна гіперемія: визначення, види, причини і механізми розвитку, прояви, наслідки.
12. Ішемія: визначення, види, причини, механізми розвитку, прояви, наслідки. Механізми ішемічного пошкодження клітин.
13. Тромбоз: визначення, причини, механізми розвитку, прояви, наслідки; види тромбів.
14. Запалення: визначення поняття, етіологія, принципи класифікації.
15. Загальні прояви та місцеві ознаки запалення, механізм їх виникнення.
16. Альтерація: визначення, види, причини, механізми.
17. Зміни місцевого кровообігу в осередку запалення (за Ю. Конгеймом), патогенез окремих стадій судинної реакції.
18. Ексудація в осередку запалення: визначення, причини і механізми. Види ексудатів.
19. Еміграція лейкоцитів в осередку запалення: причини, механізми і послідовність, і еміграції лейкоцитів.
20. Медіатори запалення: види, механізми утворення, характеристика їх біологічних ефектів.
21. Лейкоз: визначення поняття, принципи класифікації, етіологія і патогенез
22. Ішемічна хвороба серця. Визначення, види, етіологія, патогенез, клінічні прояви.
23. Етіологія, патогенез проявів та ускладнень інфаркту міокарду.
24. Первинна АГ як мультифакторіальне захворювання; сучасні уявлення про етіологію та патогенез гіпертонічної хвороби.
25. Недостатність зовнішнього дихання: визначення поняття, принципи класифікації.
26. Порушення альвеолярної вентиляції. Обструктивні та рестриктивні механізми розвитку.
27. Причини і механізми порушення травлення в порожнині рота та слиновиділення.
28. Гіпоксія: визначення поняття, класифікація, етіологія, патогенез. Патологічні зміни та пристосувально-компенсаторні реакції при гіпоксії.
29. Причини, механізми, клінічні прояви недостатності антитоксичної функції печінки.
30. Синдром хронічної ниркової недостатності: визначення поняття, причини та механізми розвитку, клінічні прояви.

Перелік рекомендованої літератури

1. Атаман О. В. Патофізіологія : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. У 2-х т. Т. 1 : Загальна патологія / О. В. Атаман. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова книга, 2016. - 580 с.
2. Атаман О. В. Патофізіологія : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. У 2-х т. Т. 2 : Патофізіологія органів і систем / О. В. Атаман. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова книга, 2016. - 448 с.
3. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях : навчальний посібник / О. В. Атаман. - 5-те вид. - Вінниця : Нова книга, 2017. - 512 с.
4. Патологічна фізіологія: Підручник. /Під ред. М.С.Регеда, А.І. Березнякова. -Видання друге доп. та перероб. Львів, 2011. - 490 с.
5. Патофізіологія : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Ю. В. Биць, Г. М. Бутенко [та ін.] ; за ред.: М. Н. Зайка, Ю. В. Биця, М. В. Кришталю. - 6-е вид., перероб. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 737 с.
6. General and clinical pathophysiology: textbook for students of higher educational institutions, of IV th level of accreditation / A. V. Kubyshkin [et al.] ; ed. by.: A. V. Kubyshkin, A. I. Gozhenko ; рец.: N. V. Krishtal, N. K. Kazimirko. - 2nd ed. -Vinnytsya : Nova Knyha Publishers, 2016. - 656 p.
7. Pathophysiology=Патофізіологія : підручник для мед. ВНЗ IV р. а. Затверджено МОН / за ред. М.В. Кришталю, В.А. Міхньова. - Київ : Медицина, 2017. - 656 с.
8. Simeonova N. K. Pathophysiology=Патофізіологія : textbook for students of higher medical educational institutions of the III-IV accreditation levels / N. K. Simeonova ; ed. by V. A. Mikhnev. – 3rd ed. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2017. - 544 p.
9. Основи патології за Роббінсом: у 2 томах. Том 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; наукові редактори перекладу І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко; переклад 10-го англ. видання. - К.: Медицина, 2019. -420с.

22. ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ

1. Загальний план будови клітини. Поверхневий комплекс. Цитоплазма, органели та включення. Ядерний апарат клітини. Форми клітинної репродукції, старіння та смерть клітини. Види загибелі клітини. Молекулярні механізми апоптозу, автофагії та некрозу.
2. Ранній ембріогенез людини. Періоди ембріогенезу. Характеристика гамет. Запліднення. Дроблення. Імплантація. Гастрюляція. Органо- та системогенез. Екстракорпоральне запліднення.
3. Класифікація тканин. Епітеліальна тканина, морфофункціональна та гістогенетична класифікація. Фізіологічна та репаративна регенерація, стовбурові клітини, їх морфологія та локалізація. Класифікація та морфологія та залоз.

4. Кров та лімфа. Клітинні елементи крові, їх морфологія та функція. Хімічний склад плазми крові. Хімічні медіатори (хемокіни, цитокіни, бактерицидні білки та система комплементу) та процеси запалення у системі неспецифічного захисту. Гемопоез.
5. Сполучні тканини. Загальна характеристика, класифікація. Клітини пухкої волокнистої сполучної тканини. Резидентні клітини та клітини-імігранти. Особливості будови міжклітинної речовини. Класифікація тканин зі спеціальними властивостями. Види та будова жирової тканини, її функції. Ретикулярна тканина.
6. М'язові тканини. Властивості, класифікація, будова. Структурні основи росту м'язових волокон. Адаптація скелетного м'яза до змін фізичного навантаження. Регенерація скелетної м'язової тканини.
7. Скелетні сполучні тканини. Хрящова тканина, види, локалізація, особливості будови. Кісткова тканина, класифікація, клітинні елементи та їх функції, особливості будови міжклітинної речовини. З'єднання кісток. Регенерація кісткової тканини.
8. Нервова тканина. Загальна характеристика. Джерела розвитку, будова, функціональні властивості та значення. Види нейроглії. Будова синапса. Рефлекторна дуга. Поняття про гальмівні та збудливі нейромедіатори. Особливості морфології мієлінових та безмієлінових нервових волокон, можливості їх регенерації.
9. Нервова система. Центральна нервова система. Будова головного та спинного мозку. Цито- та мієлоархітектоніка кори великих півкуль, гемато-енцефалічний бар'єр. Ретикулярна формація. Особливості будови сірої та білої речовини спинного мозку.
10. Периферична нервова система. Симпатична, парасимпатична та ентєральна нервова система. Класифікація нервових закінчень.
11. Аналізатори особливості їх будови. Смаковий та нюховий аналізатори. Лемешєво-носовий орган.
12. Зоровий аналізатор його периферична проміжна та центральна частина. Будова очного яблука. Функціональні апарати очного яблука. Нейрони сітківки, зоровий нерв, передача нервового імпульсу до зорового центру.
13. Орган слуху та рівноваги. Джерела розвитку. Особливості морфології зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха. Вестибулярний апарат. Гістофізіологія слуху.
14. Серцево-судинна система. Класифікація судин та їх морфологічні аспекти. Мікроциркуляторне русло. Стінка серця. Джерела розвитку. Провідна система серця.
15. Органи кровотворення їх класифікація. Особливості будови та локалізація червоного кісткового мозку. Можливості трансплантації червоного кісткового мозку.
16. Будова тимуса. Гематотимусний бар'єр. Вікова та акцидентальна інволюція тимуса.
17. Лімфатичні вузли їх будова та функції. Лімфоїдні фолікули шлунково-кишкового тракту, органів дихання, сечо-статевої системи. Будова мигдаликів. Міжклітинні взаємодії у процесі імунної відповіді.

18. Класифікація органів ендокринної системи. Центральні органи ендокринної системи. Особливості морфології та гормони гіпоталамо-гіпофізарної системи. Морфологія та гормони епіфіза їх участь у регуляції циркадних ритмів.
19. Периферичні органи ендокринної системи. Щитоподібна залоза її гормони та морфологічні особливості в залежності від функціонального стану. Прищитоподібні залози їх морфологія та функція.
20. Надниркові залози. Особливості морфології. Джерела розвитку, гормони надниркових залоз та їх зв'язок з гіпоталамо-гіпофізарною системою. APUD система.
21. Дихальна система, джерела розвитку. Повітроносні шляхи та респіраторний відділ. Особливості морфології бронхіального дерева. Будова легень, легеневий ацинус. Аерогематичний бар'єр. BALT система.
22. Шкіра та її похідні. Особливості будови тонкої та товстої шкіри. Типи та будова волосся. Будова нігтя, потових та сальних залоз. Стовбурові клітини, регенерація шкіри та її похідних.
23. Травна система. Особливості будови травного каналу у різних його відділах. Органи ротової порожнини (губа, щока, язик, тверде та м'яке піднебіння, ясна, зуби) та їх морфологія. Будова стравоходу.
24. Середній відділ травного каналу. Стінка шлунка, клітинний склад залоз шлунка в різних його відділах. Особливості морфології тонкої та товстої кишки, їх функціональні відмінності.
25. Великі травні залози. Функції печінки, особливості морфології та кровопостачання, жовчовивідні шляхи, будова стінки жовчного міхура. Печінковий ацинус. Розвиток печінки та жовчного міхура.
26. Підшлункова залоза. Джерело розвитку. Морфологія екзо- та ендокринної частини. Особливості кровопостачання. Гормони і ферментні системи та їх функції.
27. Розвиток органів сечостатевої системи. Особливості будови нирки та сечовивідних шляхів. Ендокринний комплекс нирки. Фази сечоутворення та їх гормональна регуляція.
28. Органи чоловічої статевий системи. Будова яєчка. Сперматогенез та його гормональна регуляція. Сім'явиносні шляхи. Будова, функції та вікові зміни простати. Морфологічні зміни сперматозоїдів та чоловіче безпліддя.
29. Органи жіночої статевий системи. Особливості морфології яєчника, овогенез та його гормональна регуляція. Будова стінки матки та піхви.
30. Оваріально-менструальний цикл та його гормональна регуляція. Позазародкові органи. Будова і функції плаценти та пуповини.

Перелік рекомендованої літератури

1. Челпанова ІВ, Луцик ОД, Ященко АМ, Струс ХІ. Навчальний посібник "Практикум з гістології для студентів медичного та стоматологічного факультетів" за ред. ІВ Челпанової. Львів, Кварт, 2023 – 150 с.
2. Луцик ОД. Чайковський ЮБ. Гістологія. Цитологія. Ембріологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України; за ред.: О.Д. Луцика, Ю.Б. Чайковського. – Вінниця: Нова Книга, 2018. – 592с.

3. Луцик ОД, Чайковський ЮБ, Білий РО. Гістологія. Цитологія. Ембріологія: підручник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти України; за ред.: ОД Луцика, ЮБ Чайковського. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 496с.
4. Атлас для практичних занять з гістології, цитології та ембріології. Челпанова ІВ, Луцик ОД, Ященко АМ, Юзич ОВ, Думич ТІ, Панкевич ЛВ, Дудок ОВ. Львів, 2022 - 79 с.
5. Гістологічна термінологія: Міжнародні терміни з цитології та гістології людини, за ред.. Чайковського ЮБ, Луцика ОД. – Київ, Медицина, 2010.-283 с.
6. Білий РО, Наконечна ОВ, Ященко АМ, Луцик ОД. Методична розробка для контролю засвоєння студентами гістологічних препаратів та електронних мікрофотографій зі спеціальної гістології систем органів. . – Львів, ЛНМУ, 2011. – 34 с. (<http://goo.gl/35JN7>).
7. Ященко АМ, Джура ОР, Наконечна ОВ, Дудок ВВ, Смолькова ОВ, Челпанова ІВ, Білий РО, Панкевич ЛВ, Луцик ОД. Спеціальна гістологія. Навчальний посібник для практичних занять та самостійної поза аудиторної роботи з гістології, цитології та ембріології. Модуль 2. – Львів. ЛНМУ, 2013, - 200с.
8. Чайковський ЮБ, Сокурєнко ЛМ. Гістологія, цитологія та ембріологія. Атлас для самостійної роботи студентів. Луцьк, 2006.- 152 с.
9. Садлер ТВ. Медична ембріологія за Лангманом. – Львів, Наутилус, 2001. – 550 с.
10. Gartner LP, Hiatt JL. Color textbook of histology. 3rd ed. – Philadelphia, Saunders Elsevier, 2007. – 573 p.
11. Войцех Павліна, Майкл Г. Росс. Гістологія: підручник і атлас з основами клітинної та молекулярної біології: 8-е видання: у 2 томах. Київ, ВСВ «Медицина», 2021; Т.1: 462с; Т2:606с.
12. Anthony L. Mescher. Junqueira's Basic Histology. Text and atlas. McGraw Hill, 2021; 563 p.

23. ГІГІЄНА ТА ПРОФЕСІЙНА ПАТОЛОГІЯ

1. Поняття про гігієну як теоретичну основу профілактичної медицини.
2. Закони (постулати) гігієни та їх практичне значення.
3. Методи і засоби гігієнічних досліджень.
4. Етапи розвитку гігієни, внесок українських вчених-гігієністів у досягнення її сучасного рівня.
5. Етіологічний (причинний) фактор і фактор ризику виникнення захворювання. Детерміновані та стохастичні ефекти в організмі під впливом чинників довкілля. Гігієнічна діагностика. Еколого-залежні захворювання.
6. Етапи інтегральної оцінки стану здоров'я населення, джерела інформації про здоров'я та способи його якісної та кількісної інтегральної оцінки.
7. Прогностичні оцінки рівня здоров'я залежно від стану забруднення атмосферного повітря, води, ґрунту.
8. Предмет і завдання профілактичної токсикології. Етапи гігієнічної оцінки хімічних сполук. Схема токсикологічного експерименту.

9. Основні принципи гігієнічного нормування ксенобіотиків. Комбінована, комплексна, поєднана дія чинників довкілля.
10. Гігієнічне, фізіологічне та епідеміологічне значення води, її роль у виникненні ендемічних і поширенні інфекційних захворювань та гельмінтозів з водним механізмом передачі збудників.
11. Гігієнічні вимоги до якості питної води та законодавчі документи, що її регламентують.
12. Порівняльна характеристика централізованої та децентралізованої систем водопостачання. Види покращання якості води: загальні та спеціальні.
13. Забруднення поверхневих водойм в сучасних умовах, джерела забруднення, вплив на процеси самоочищення водойм, санітарні умови життя та здоров'я населення.
14. Джерела забруднення ґрунту. Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань, які поширюються через ґрунт.
15. Пестициди. Гігієнічна класифікація. Механізми дії сучасних пестицидів. Профілактика отруєнь при роботі з ними.
16. Гігієнічні аспекти планування й експлуатації, профілактики внутрішньолікарняної інфекції в лікувально-профілактичних закладах.
17. Радіаційно-гігієнічна характеристика джерел іонізуючого випромінювання та їх вплив на формування доз опромінення населення і персоналу радіаційних об'єктів.
18. Джерела іонізуючих випромінювань, що застосовуються в медичній практиці. Радіаційний, медичний і загальногігієнічний контроль при роботі медичного персоналу з ДІВ.
19. Основні принципи радіаційної безпеки та їх забезпечення. Категорії осіб, що опромінюються. Групи радіаційно-гігієнічних регламентів. Ліміт дози як основний радіаційно-гігієнічний норматив, його нормативні значення для різних категорій опромінюваних осіб.
20. Види праці, їх фізіолого-гігієнічна характеристика. Фізична праця, її важкість, критерії оцінки. Розумова праця, її напруженість, критерії оцінки.
21. Фізіологічні зміни в організмі працюючого в процесі фізичної, розумової й операторської праці. Втома і перевтома, пояснення та наукові обґрунтування їх розвитку.
22. Шкідливі та небезпечні умови праці, критерії їх оцінки. Класи праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
23. Виробничі шкідливості та професійні захворювання, їх класифікація. Основні принципи профілактики професійних захворювань. Розслідування професійних захворювань та отруєнь.
24. Характеристика джерел забруднення атмосфери у населеному пункті. Закономірності поширення атмосферних забруднень і фактори, від яких залежить рівень забруднення повітря.
25. Вплив забрудненого повітря на здоров'я й умови проживання населення. Гострі та хронічні отруєння, специфічні та неспецифічні захворювання, спричинені дією атмосферних забруднень.
26. Заходи профілактики негативного впливу забрудненого атмосферного повітря на здоров'я. Санітарно-захисні зони, їх розміри для підприємств різних

класів небезпеки.

27. Аспіраційні й одномоментні способи відбору проб повітря для санітарно-хімічного та бактеріологічного дослідження. Експрес-методи визначення хімічних домішок у повітрі.

28. Гігієнічні проблеми міського транспорту як джерела шуму і забруднення атмосферного повітря. Роздільна і поєднана дія шуму та атмосферних забруднень на організм людини. Заходи профілактики.

29. Теплообмін людини та мікроклімат приміщень житлових і громадських споруд, лікувальних і дитячих установ, виробничих приміщень. Гігієнічне значення параметрів і нормативи мікроклімату.

30. Гігієнічне значення, показники та вимоги до природного і штучного освітлення житлових і громадських споруд, лікувальних і дитячих установ, виробничих приміщень.

31. Фактори та умови навколишнього середовища, що впливають на формування здоров'я дітей і підлітків. Фізичний розвиток як показник стану здоров'я дітей і підлітків, сучасні тенденції, методи вивчення та оцінки.

Перелік рекомендованої літератури

1. Введення в профілактичну медицину. Методологічні та історичні аспекти /В.В.Бабієнко, А.М.Гринзовський, Ю.М. Ворохта Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2012. – 232 с.

2. Гігієна та екологія / В.Г. Бардов, В.Ф. Москаленко, С.Т. Омельчук, О.П. Яворовський [та ін.] // Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с.

3. Гігієна та екологія в термінах, схемах, таблицях і тестах: навч. посіб В.Ф. Москаленко, О.П. Яворовський, Д.О. Ластков, С.І. Гаркавий та ін. К.: ВСВ «Медицина», 2012. – 208 с.

4. Гігієна праці (методи досліджень та санітарно-епідеміологічний нагляд). /За ред. А.М.Шевченка, О.П.Яворовського. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005.- 528с.

5. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навчальний посібник /За ред. В.Ф.Москаленка, О.П.Яворовського. – К.: «Медицина», 2009. – 176 с.

6. Гігієна праці: Підручник /Ю.І. Кундієв, О.П. Яворовський, А.М. Шевченко та ін.; за ред. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл-кор. НАМН України проф. О.П.Яворовського.- К.: ВСВ “Медицина”, 2011.–904с.

7. Комунальна гігієна. За ред. Гончарука Є.Г. Підручник. Київ, «Здоров'я», 2003. – 728 с.

8. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). – К., 1997. – 121 с.

9. Основні санітарні правила протирадіаційного захисту України (ОСПУ-2005). – 136 с.

10. Основи екології. Підручник для студ. вищих навч. закладів / Бардов В.Г., Федоренко В.І., Білецька Е.М. [та ін].: за ред. В.Г. Бардова, В.І. Федоренко. Вінниця: Нова Книга. – 2013. – 407 с.

11. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології. І.І. Даценко, Р.Д. Габолич. Підручник, 2 видання. – Київ: «Здоров'я», 2004. – 792 с.

12. Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій (гігієнічні,

епідеміологічні та мікробіологічні аспекти) / за редакцією В.Ф. Москаленка – К.: «Здоров'я», 2013. – 160 с.

13. Радіаційна гігієна. М.П. Мащенко, Д.С. Мечов, В.О. Мурашко. Харків; МОЗ України, КМАПО, 1999. – 389 с.